

Proces katów oświęcimskich w Krakowie

Zbrodniczy zespół oprawców hitlerowskich na ławie oskarżonych

Niektórzy mężowie stanu krajów anglosaskich oraz prasa będąca na usługach imperialistów czynią dziś wszelkie wysiłki, aby zatrzeć pamięć zbrodni hitlerowskich. Proces oświęcimski przypomina sumieniu świata, czym grozi odrodzenie ducha agresji niemieckiej.

Kraków, (obsł. wł.) W uzupełnieniu wczorajszej wiadomości podajemy, że procesowi przysięchają się m. in. następujący obserwatorzy zagraniczni: konsul radziecki w Krakowie Owsiejko, delegat marszałka Rokossowskiego — ppłk. Strezikozin, licząca delegacja francuska, w skład której wchodzi m. in. p. Pereyron z konsulatu w Krakowie oraz przewodniczący Trybunału w Rastadt (francuska strefa okupacyjna w Niemczech), p. Lemerle, jak też i p. Granier — prokurator przy tym Trybunale. Obok tych oficjalnych obserwatorów zagranicznych, rozprawie przysłuchują się przedstawiciele zagranicznych czasopism, m. in. „France-Solr” i „Tribune de Nations” (Paryż), „New Republic” (Nowy Jork). Pani Cazals jest przedstawicielką Towarzystwa

Przyjaźni Polsko-Francuskiej i wydawnictw prasowych tegoż Towarzystwa.

Charakterystyka oskarżonych

Obszerny akt oskarżenia przeciwko 40 członkom załogi obozu oświęcimskiego, po scharakteryzowaniu całego zespołu zbrodniczego, omawia przestępstwa poszczególnych oskarżonych.

ARTUR LIEBEHENSCH komendant obozu oświęcimskiego, brał osobisty udział w dokonywaniu masowych i indywidualnych zbrodni, bądź radzieckich jeńców wojennych przez kierowanie ich na zagładę w komorach gazowych lub przez rozstrzelanie. Oskarżony po-

wodował wymierzanie więźniom poniżającej chłosty, powodował wyniszczenie organizmu więźniów przez niewystarczające żywienie, odzież i niewłaściwe pomieszczenie; stosował krańcowy wysiłek siły roboczej, brał udział w zorganizowanej przez centralne władze SS grabieży mienia osób, skierowanych na zagładę.

MAKS GRABNER,

kierownik oddziału politycznego w obozie wprowadzał w życie cele określone przez hitlerowskie władze państwa niemieckiego, dokonywując czynów podobnych do swego poprzednika.

HANS AUMEIER

b. lagerführer obozu we Flossenburlu, od lutego 1942 był zastępcą komendanta w Oświęcimiu. Popelniał z analogicznych pobudek podobne przestępstwa wyróżniając się m. in. wyznaczaniem więźniów do doświadczeń lekarskich

KARL ERNST MOKEL

pełnił obowiązki kierownika administracji obozu koncentracyjnego. Wśród innych czynności utrzymywał krematoria i komory gazowe w stanie zdającym do użytku i dostarczał środków do na-

leżytej eksploatacji tych urządzeń.

MARIA MANDEL

była starszą dozorczynią oddz. kobiecego, a następnie kierowniczką. Brała udział w dokonywaniu masowych i indywidualnych zbrodni kobiet przez wyznaczanie ich na zagładę w komorach gazowych, jak również do wykonywania na nich eksperymentów lekarskich. Podobnie jak wszystkie współoskarżeni znęcała się moral-

(Ciąg dalszy na str. 2)

Policja Ramadiera w akcji przeciw demonstrantom w Marsylii, domagających się usunięcia kolaborantów z zarządu miasta. Foto AP

Rozpoczęła się konferencja ministrów spraw zagranicznych w Londynie

Londyn (obsł. wł.) We wtorek po południu rozpoczęła się w Londynie konferencja ministrów spraw zagranicznych czterech wielkich mocarstw w sprawie Niemiec i Austrii, którą brytyjski minister spraw zagranicznych Ernest Bevin określił wczoraj jako jedną z najdonioślejszych być może w historii świata. Każdy z ministrów zagranicznych wyraża zdecydowaną chęć, aby konferencja zakończyła się sukcesem. Minister spraw zagranicznych Francji Georges Bidault, który w poniedziałek przybył do Londynu oświadczył: „Rozpacz i zwątpienie są śmiertelnymi grze-

chami, najcięższymi ze wszystkich grzechów.

Korespondenci dyplomatyczni przypuszczają, że na otwarciu konferencji może się zaznaczyć różnica poglądów na temat procedury obrad wobec tego, że za- stępcy ministrów zagranicznych

nie potrafili uzgodnić swych po- glądów na ten temat.

Najtrudniejszym problemem do rozwiązania będzie zdaniem korespondentów sprawa jednoci gospodarczej Niemiec, co do której dotychczas nie osiągnięto żadnej zgody.

Związek Radziecki domaga się odszkodowań wojennych z produkcji bieżącej oraz kontroli za- głębia Rury z ramienia zarządu składającego się z przedstawicieli wszystkich czterech mocarstw, czemu znówu kategorycznie sprzeciwiają się Stany Zjednoczone i Wielka Brytania.

W sprawie traktatu pokojowego z Austrią to głównym punktem spornym jest wciąż jeszcze kwestia tzw. własności niemieckiej znajdującej się na terenie Austrii.

Afera w armii amerykańskiej

Nowy Jork (PAP). W Waszyngtonie wykryto ostatnio aferę, w którą są zamieszani oficerowie armii amerykańskiej. Jak wykazało wstępne śledztwo, oficerowie ci wykorzystywali zajmowane w okresie wojny wysokie stanowiska dla osobistego wzbogacenia się.

Senacka komisja, prowadząca dochodzenia w tej sprawie, stwierdziła, że gen. Meyers, który w czasie wojny pełnił funkcję zastępcy szefa wydziału zaopatrzenia lotnictwa, wzbogacił się w nieprawny sposób. Śledztwo wykazało, że Meyers popełnił nadużycia przy udzielaniu wielkim fabrykom zamówień na dostawę sprzętu.

Marszałek Tito w Bułgarii

Sofia (PAP) We wtorek o godzinie 10.30 przybyła do Sofii specjalnym pociągiem delegacja rządu jugosłowiańskiego z marsz. Tito na czele. Jak twierdzą w kołach poinformowanych goście jugosłowiańscy przybyli do stolicy Bułgarii w celu zawarcia traktatu przyjaźni i pomocy wzajemnej między obu krajami.

Manifestacja przyjaźni demokracji polskiej i francuskiej Delegaci francuscy we Wrocławiu

Wrocław (PAP). Dnia 25-go bm. Wrocław — piastowska stolica Dolnego Śląska — gościł w swych murach generalnego sekretarza Francuskiej Partii Komunistycznej Maurice Thoreza wraz z małżonką, Jeanette Veermeersch, wybitną działaczką francuskiego ruchu kobiecego i jedną z założycielek Światowej Federacji Kobiąt Demokratycznych. Gościom towarzyszył wybitny intelektualista francuski dr Laurent Casanova oraz kierownik Wydziału Zagranicznego KC PPR Dłuski.

Powitanie gości przemieniło się w żywiolową manifestację przyjaźni mas robotniczych Polski i Francji. Na peron Dworca Głównego we Wrocławiu o godz. 8 rano przybyły liczne delegacje robotnicze i młodzieżowe.

Przy dźwiękach „Marsylianki” i polskiego hymnu narodowego, wysiadających z pociągu przywódców francuskich mas robotniczych powitali serdecznie przedstawiciele partii politycznych, związków zawodowych i organizacji młodzieżowych. Delegacje młodzieży robotniczej wręczyły gościom wiązanki kwiecista z trójkolorowymi wstęgami. Goście francuscy po opuszczeniu dworca przejechali przez zrujnowane dzielnice miasta.

W dalszym ciągu swego pobytu

we Wrocławiu goście przybyli do państwowej fabryki wagonów. Przed bramą oczekiwali na nich poczty sztandarowe fabrycznych kół bratnich robotniczych i związków zawodowych. Robotnik, Paweł, reemigrant z Francji Huszczy zapewnił generalnego sekretarza Francuskiej Partii Komunistycznej, że robotnicy polscy stoją twardo wraz z francuską klasą robotniczą w jej walce z międzynarodową i rodzimą reakcją o wolność i demokrację.

W godzinach południowych do Wrocławia przybył wicepremier Gomulka, powitany na lotnisku przez przedstawicieli władz z wojewódą na czele. O godz. 14 w Hali Ludowej odbył się olbrzymi wiec z udziałem ponad 60 tys. osób. Największa w Polsce hala nie mogła pomieścić dziesiątek tysięcy uczestników wiecu. W przedziale zajęli miejsce prócz przedstawicieli francuskich partii robotniczych, wicepremier Gomulka, min. Radkiewicz, woj. Piaskowski, przedstawiciele partii oraz przedstawiciele robotników.

Jako pierwszy przemówił sekretarz Thorez, podkreślając ogrom pracy Polaków przy odbudowie kraju i stwierdzając, że proletariariat francuski liczy na polski świat pracy, który swoją pracą wzmocni Polskę i tym samym siły demokratyczne w Europie.

Wicepremier Gomulka, przemawiając z kolei powiedział, że wspólność celów obu narodów i przyjaźni polsko-francuska to nie tylko rzecz nadal aktualna, ale jeszcze bardziej niż kiedykolwiek przed tym konieczna. Za współ-

nym sojuszem stoją miliony ludzi świata pracy obu państw. Wicepremier wypunktował również znaczenie walki o zwycięstwo sił pokoju nad siłami reakcji i podlegaczy wojennych.

Na zakończenie wicepremier złożył proletariatu francuskiemu serdeczne życzenia, wnosząc okrzyki na cześć Thoreza i Francji Ludowej oraz Demokratycznej Polski. Przemawiał następnie woj. Piaskowski w imieniu Centralnego Komitetu Wykonawczego PPS, po czym wicewoj. Barchacz odczytał rezolucję, którą zebrani przyjęli oklaskami.

Drugi zjazd „Społem”

Rozkwit spółdzielczości w Polsce Ludowej

Warszawa. (tel. wł.) We wtorek rozpoczął się w Warszawie drugi główny zjazd delegatów „Społem”. Na zjazd przybyli: premier Rządu R. P. Cyrankiewicz, wicepremier Marszałkowie Sejmu Szwalbe i Barcikowski, wicepremier Korzycki, ministrowie: Minc, Dąbrowski, Osóbka-Morawski, Rapacki, Lechowicz, Putek, Podemworny, Kaczorowski, Dąb-Kociol i Rzymowski. Nadto wśród licznie przybyłych gości znajdowali się prezydent miasta Tolwiński, generał brygady Poleczek, wiceministrowie Grossfeld i Droźniak, przewodniczący KCZZ Witaszewski i inni.

Na zjazd przybyło 108 delegatów z terenu całej Polski. Obrady zajął prezes Rady Naczelnej „Społem” Stanisław Bieniek. Na przewodniczącego zjazdu powołano Stanisława Szwalbe, który, podziękowawszy za wybór i stwierdziwszy, że zjazd zwołany jest prawomocnie, udzielił głosu premierowi Cyrankiewiczowi.

„Obecny zjazd „Społem” — mówił premier Cyrankiewicz — jest zamknięciem zjazdu organizacji wielkiego ruchu spółdzielczego Odrodzonej Polski. Wielkie zadania ustrojowe budowy jednej form demokracji ludowej w Polsce dźwignęły polską spółdzielczość na trzecie miejsce w świecie. W tych dopiero nowych ramach ustrojowych, a więc z ramienia demokracji ludowej spółdzielczość zajęła także miejsce i stworzyła sobie takie możliwości

ustrojowe, jakich w innych warunkach ustrojowych mieć nie mogła i nigdy by nie miała.

W poprzednim ustroju spółdzielczość była jedną z form walki emancypacyjnej mas ludowych. Spółdzielczość jako forma działania gospodarczego pełnił swój wyraz znaleźć mogła dopiero w warunkach, stworzonych przez tego rodzaju przewrót, jakim było powstanie demokracji ludowej. I tak jak w tamtych dalekich latach 1919 spółdzielczość była jedną z form walki mas pracujących o wyzwolenie społeczne, tak dziś jest ona jedną z form „współgrających” i związana jest ze wspólnym planem budowy i utrzymania ustroju demokracji ludowej, działającej w ramach przebudowy społecznej i znowu w ścisłym związku z całą dzisiejszą walką mas ludowych.

Okres między zjazdem w Lublinie a zjazdem dzisiejszym — powiedział premier — to określenie naszego modelu gospodarczego, co będzie stanowilo punkt wyjściowy dla dalszego wspaniałego rozwoju spółdzielczości polskiej jako części składowej polskiej gospodarki.

potrzeby do prowadzenia artykułów pierwszej potrzeby na wsi.”

Po przemówieniu premiera przemawiał min. Minc.

Minister Minc po powitaniu zebranych zapewnił, że kierownictwo polityki gospodarczej Rządu i Rząd jako całość są najzwyczajnie zainteresowane w pomysłach i wynikach prac tego Zjazdu. W naszym modelu gospodarczym — mówił Minister — rozwiązanie stojących przed nami zadań polega na harmonijnym zespoleniu pracy spółdzielczości i roli kierowniczej państwa.

Fakt, że na Zjeździe będzie omawiane takie podstawowe zadanie, jak zmiana struktury spółdzielczości, wskazuje na to, że spółdzielczość z nieuniknionych początkowych trudności wychodzi na ogół zwycięsko.

Na zakończenie minister Minc wyraził nadzieję, że dokonanie reform spółdzielczości wniesie nowy wkład w określenie naszego modelu gospodarczego, co będzie stanowilo punkt wyjściowy dla dalszego wspaniałego rozwoju spółdzielczości polskiej jako części składowej polskiej gospodarki.

Depesza Generalissimusa Stalina

Warszawa (PAP). Na ręce premiera Józefa Cyrankiewicza wpłynęła depesza następującej treści: „Józef Cyrankiewicz, premier Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie.

Dziękujemy Panu i Rządowi Polskiemu za przyjacielskie podziwowanie z okazji 30-tej rocznicy wielkiej socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Józef Stalin”.

Polski import z ZSRR

Warszawa (SAP). W ciągu trzech kwartałów br. Zw Radziecki dostarczył Polsce towarów wartości przeszło 10 miliardów złotych.

Największą wartość przedstawiały dostawy zboża, następnie bawełny, lnu, produkty naftowe, rudy manganowe i chromowe apatyty, gaz ziemny i aluminium.

Wartość importu radzieckiego równa się 30 proc. całkowitych dostaw dla Polski w omawianym okresie

Obroty handlowe z Anglią

Warszawa (SAP). Obroty handlowe z Anglią tak po stronie wywozu jak i przywozu w ciągu dziewięciu miesięcy br. przekroczyły już wartość 2 miliardów złotych.

Pełne pokrycie norm kartkowych całkowicie zapewnione

Warszawa (PAP). 300 tys. ton zboża radzieckiego, około 400 tys. ton zboża z realizacji podatku gruntowego oraz przewidziane ilości zboża z importu i zakupów wolnorynkowych, co razem stanowi około 1 miliona ton, przy oszczędnej i planowej gospodarce, wystarczą do nowych zbiorów przy 100 proc. realizacji kartkowych norm chleba.

Również jakość chleba kartkowego ostatnio się poprawiła dzięki zmniejszeniu procentowości przemiału oraz zaniechanju stosowa-

wania domjeszki do chleba. Obecnie kieruje się do przemianu 120 tysięcy ton zboża, celem utworzenia odpowiednich rezerw i usprawnienia rozdzielnictwa.

Jeśli chodzi o pozostałe artykuły żywnościowe, wydawane na kartki, to normy również będą realizowane w 100 proc. Istniejące niedobory w mięsie pokrywane będą artykułami zastępczymi, jak śledzie, konserwy itd., a niedobory w tłuszczu — olejem lub margaryną

Wielka ankieta „Dziennika Zachodniego” Czy wprowadzić częściową prohibicję?

(na stronie 3)

Zbrodniczy zespół katów hitlerowskich na ławie oskarżonych

(Dokończenie ze strony 1-ej)

nie i fizycznie nad powierzonymi jej dozorem więźniarkami.

FRANZ XAWER KRAUS

pełnił obowiązki oficera informacyjnego SS na terenie Oświęcimia. Obciążony jest tymi samymi zarzutami co inni.

JOHANN PAUL KREMER

lekarz SS wyznaczał na zagładę przez stosowanie zastrzyków fenolu. Brał ponadto osobisty udział w oddziałach załogi, wykonywujących egzekucje, lub też w wymierzaniu więźniom nieludzkich kar cielesnych.

Drugi lekarz

HANS MUNCH

dokonywał na terenie obozu eksperymentów lekarskich, wstrzykując inne choroby.

ERICH MUHSFELD

pełnił różne stanowiska w administracji i zarządce obozów w Majdanku i Oświęcimiu. Wraz z Blockführerem Hermannem Kirschnereim brał udział w dokonywaniu masowych zabójstw więźniów. To samo czynił

oraz

KARL SEUFERT

przy czym ten ostatni brał udział w zabójstwie ok. 600 radzieckich jeńców wojennych przez umieszczenie otwartych puszek z gazem trującym w specjalnych komorach, w których duszono jeńców.

HEINRICH JOSTEN, WILHELM GERHARD GEHRING, KURT HUGO MUELLER,

służąc w zarządce administracji obozowej, popełnili te same przestępstwa, objęte ogólnym celem władz hitlerowskich, o których już była mowa.

LUDWIK PLAGGE,

Blockführer, następnie „Rapportführer“ wyróżnił się poza popełnieniem innych przestępstw — tym, że zaszczywał psami więźniów i osobiście wykonywał karę chłosty.

EDWARD LORENZ,

po początkowo wartownik, a następnie szofer, współdziałał w wieszaniu więźniów, stosując wobec innych nieludzkie ćwiczenia karne.

OTTO LATSCH,

Lagerführer, następnie Rapportführer, i

FRITZ BUNTRECK,

pełniący te same funkcje, prócz moralnego i fizycznego znęcania się nad powierzonymi im dozorem więźniami, oskarżeni są o indywidualne zabójstwa. Mianowicie Buntreck zabił kilofem niejakiego Lustiga z Łodzi.

AUGUST BOGUSCH,

PAUL GOETZ,
STRAŻNIK PAUL SZCZUREK
nie różnili się niczym od swych poprzedników w swych katowskich czynach. To samo akt oskarżenia zarzuca urzędnikowi rachunkowemu

SCHROEDEROWI.

Cztery kobiety-dozorkownicy

TERESA BRANDL, ALICJA ORŁOWSKA, LUIZA DANZ

oraz

HILDEGARDA LACHERT

brały udział w dokonywaniu zabójstw więźniów, znęcając się moralnie i fizycznie nad powierzonymi im dozorem więźniarkami

HANS HOFFMANN,

podoficer SS, zatrudniony w oddziale politycznym,

LECHNER,

strażnik i konwojent transportów,

KOLMER,

dowódca komp. zbrojnej obozowej i

DETLEF NEBBE,

podoficer SS, podpadają pod tą samą grupę zarzutów, uczestnictwa w morderstwach, poniewie-

rania godności ludzkiej więźniów i bezpodstawne doniesienia.

HERBERT LUDWIG,

Blockführer, uczestniczył w aktach specjalnych, mających na celu wyznaczenie więźniów z tzw. Krankenbau na zagładę w komorach gazowych.

ALEKSANDER BUELOW,

strażnik i

ARTUR BREITWIESER,

zastępca kierownika magazynów w podoboże Monowice,

HANS SCHUMACHER,

dozorca i zarządca magazynu żywnościowego poza wyżej wymienionymi rodzajami przestępstw brał udział w masowych transportach Żydów na zagładę w komorach gazowych, biorąc ponadto udział w grabieżach mienia więźniów, przywożonych do Oświęcimia.

Podobne przestępstwo popełnił

ADOLF MEDCHING,

zabierając z kuchni, przeznaczoną dla więźniów i strażników, lepsze artykuły spożywcze na swój użytek. W grabieży mienia więźniów brał udział także

FRANZ KOMEIKAT,

szofer,

JOHANNES WEBER,

członek załogi obozowej i wreszcie ostatni

KARL JESZKE,

pełniący rozmaite funkcje w Oświęcimiu i w podobozie w Charlottengrube, brutalni i okrutni, znęcał się nad więźniami, biorąc udział w zabójstwach i poniżaniu godności osobistej, powierzonych im władzy ludzi.

go twierdzenia, jak np., że zawsze starał się o dobro i zdrowie więźniów, wywołują na sali wybuchy śmiechu. Ljebenhenschel oświadcza dalej, że nie było mu wiadomym o masowym wyniszczaniu Żydów. Akcje te przepuszcza on Hoessowi, który w tej dziedzinie otrzymywał bezpośrednio tajne rozkazy od Reichsführera. W dal szym ciągu oskarżony usiłuje dowiedzieć, iż poczynił szereg usług dla więźniów, jak np. dostarczanie ciepłej strawy dla zmiany nocnej, usunięcie konfidentów itp.

Niesłyszany cynizm

Zapytany, czy spotkał się z takim wyrażeniem jak „sonderbehandlung“ i w jaki sposób to wyrażenie rozumiał, oskarżony odpowiada, że przypuszczał, iż chodziło tam o specjalne leczenie w obozie dla chorych. (Pod kryptonimem tym władze niemieckie ukrywały masowe morderstwa ludzkie). Po cynicznym tym oświadczeniu przez salę przechodzi fala oburzenia.

Jako drugi z kolei zeznaje oskarżony. Oświadczył on m. in., że wstąpił do SS w związku ze swymi zainteresowaniami sportowymi.

Prók: Czy kiedy oskarżony zorientował się, że Oświęcim nie jest placem sportowym, zmienił swój stosunek do SS jako lekarza-intellectuala i jako człowieka?

Kremer denerwuje się, ręce mu drżą, odpowiada wymijająco. Na ponawiane kilkakrotnie pytanie prokuratora mówi wreszcie, że owszem zastanawiał się nad tym zagadnieniem i... nawet potępiał tego rodzaju postępowanie.

Prók: W pamiętniku oskarżonego znajdujemy taką notatkę: „Byłem obecny przy selekcji i gazowaniu. Na kolację mieliśmy wótróbkę. Była bardzo delikatna.“ Czy można pisać jednym tchem tak oburzające rzeczy?

Kremer namyśla się bardzo długo. Wreszcie odpowiada niepewnym głosem: „Pisałem wtedy to, co mi przyszło na myśl“.

„Wspomnienia z Ravensbrueck“ wydały zbrodniarkę

Głównice (N). Sąd Okręgowy pod przewodnictwem S. S. O. dra Wróney, przystąpił wczoraj do rozpoznania sprawy 28-letniej Marty vel Lilli Rozmiarkówny, oskarżonej o bestialskie znęcanie się nad współwięźniarkami; osławionego obozu w Ravensbrueck. Rozmiarkówna, dostawszy się początkowo do obozu jako zwykła więźniarka, szybko awansowała w hierarchii i poprzez stopień sztabowej pod koniec wojny była już blokową.

Po zakończeniu działań wojennych Rozmiarkówna, rodem spod Legnicy, przewieziona została przez Czerwoną Krzyż do Szwecji, tam jednakże została rozpoznana i przez policję szwedzką wydana.

Oskarżona uciekła następnie do Polski, gdzie wstąpiła do służby w milicji, została jednak rozpoznana i ujeta, na skutek ustępu w znanej książce „Wspomnienia z Ravensbrueck“.

Autorka, obecnie nazwiskiem Wyrobkowska, wysunęła się na czoło przesłuchanych w dniu wczorajszym świadków. Ustaliła ona mianowicie, iż widziała, jak oskarżona była więźniarką listwą porzeczną od łózka gdzie popadło, za najdrobniejsze przewinienie, kazała omdlać polewać wodą i według skargi kuzynki świadka, przebywającej również w obozie, nie szczędziła nawet kobiet w ciąży.

Nadto ulubioną karą były nadmierne apele, trwające bez względu na pogodę po kilka godzin; w czasie których więźniarki; musiała stać nieruchomo aż do omdlenia.

Wreszcie, gdy Niemcy wprowadzili wyznaczenie niezdolnych do pracy i niepracujących w ogóle do „Sanatorium Uckermark“, jak usłowoano mówić w więźniarki, w istocie zaś do krematorium, z bloku swego nr 28, a następnie 30, Rozmiarkówna do starczała największego procentu w każdym z trzech kolejnych transportów.

Po przesłuchaniu pierwszych piętnastu świadków, wezwanych z całej Polski, rozprawę odroczo no

Jak realizowano „Ausrottung“

W obszernym kilkunastu-stronnicowym uzasadnieniu i w szczegółowych charakterystykach oskarżonych daje oskarżyciel publiczny szeroki obraz działalności obozów koncentracyjnych. Z chwilą zbrojnego zaatakowania znienawidzonych narodów słowiańskich, stały się obozy nie tylko miejscem niesłyszanej eksploatacji pracy ludzkiej, ale przede wszystkim potwornego wymuszenia milionów ludzi.

Z całością stanu opisanego stanu faktycznego oskarżyciel publiczny wywodzi jasno zadanie, jakie było wyznaczone obozowi w Oświęcimiu w zespole innych instrumentów polityki hitlerowskiej. Skutek: miliony osób zagazowanych, setki tysięcy więźniów wymordowanych i zagłodzonych. Dlatego też cały personel niemieckiej administracji obozu, jak i członkowie załogi winni być uznani za członków organizacji przestępczej — „Konzentrationslager Auschwitz“.

„Króliki doświadczeń“

Zyciu obozowemu, pomiarze, warunkom pracy, żywności i opisom kar, poświęcone są dalsze strony uzasadnienia aktu oskarżenia. Niemalże ustęp zajmuje rozpatrzenie eksperymentów lekarskich. Dokonywali ich nie tylko niemieccy lekarze obozowi, ale także lekarze Wehrmachtu — uczyć się chirurgii na żywych ludzich. Do r. 1943 kobiety w ciąży nie mogły być w obozie. Jeżeli nawet doszło do rozwiązania, to matkę i dziecko zabijano zastrzykiem fenolu. W nielicznej sprawie odcinek „lekarzki“ reprezentuje oskarżony Johann Kremer, lekarz SS. Z jego pamiętnika oraz wyjaśnień wynika, że wziął on udział 14 razy w masowym gazowaniu. Było 7 lekarzy w obozie, którzy się zmie niali kolejno przy tych czynnościach. W swej działalności „naukowej“ oskarżony pobierał wy cinkę wnętrzości z ciała święto pomordowanych ofiar interesują

się zmianami, jakie następowały w organizmie na skutek głodu. Pobierał również interesujący go „materiał“ z więźniów, zabijanych zastrzykami fenolu. Drugi osk. Hans Munch interesował się specjalnie reumatyzmem. Stoso-

Torturowanie jeńców wojennych

Mordy masowe w Oświęcimiu zaczęły się od wyniszczania wojennych jeńców radzieckich. Jeńców radzieckich numerowanych przeszło przez obóz 10 tys., a w dniu 17. I. 1945 r. pozostało ich przy życiu tylko 98 ludzi. Dręczono ich w sposób straszliwy. Początkowo trzymano ich na blokach nago, później ubranych w drewniane wieszaki do kompanii karnej. Na pół ubrani, głodni, śpiący w każdych dniach. Za karę zamknięto ich najgłęboko do szopy, gdzie ginęli z mrozu i wycieńczenia.

Dla Żydów, zwożonych ze wszystkich okupowanych krajów europejskich, Oświęcim jak wjadomo, był miejscem niemal cał-

kowitej i natychmiastowej zagłady.

Oto w jak najcięższym streszczeniu obraz gehenny obozu, gehenny ludzkiej. Niesłyszana perfidia, okrucieństwo i obłuda, sprężnięte jednym hitlerowskim celem — biologicznego wyniszczania „podludzi Wschodu“ i tych wszystkich, którzy by się tym celem przeciwstawiali.

Zeznania oskarżonych

Po odczytaniu aktu oskarżenia, zeznaje pierwszy oskarżony Artur Ljebenhenschel. Stara się on przerzucić odpowiedzialność na swych przełożonych. Niektóre je-

Po utworzeniu nowego rządu francuskiego

Wzmożenie wpływów kół finansowych i przemysłowych

Paryż (PAP). Nowy rząd francuski liczy 6 ministrów socjalistycznych (wobec 3 w poprzednim gabinecie), 9 ministrów M. R. P. (wobec 5 w poprzednim gabinecie), 4 ministrów z partii radykałów oraz jednego republikanina niezależnego. Stan posiadania tych grupowań nie uległ zmianie.

Nowy rząd został utworzony po zmuszonych pertraktacjach, odbytych przez Schumana z udziałem Leona Bluma i Rene Meyera.

W kołach politycznych zwraca się uwagę na to, że do nowego rządu weszli m. in. bliski współpracownik de Gaulle'a, Rene Mayer, jako minister finansów, oraz zwolennik de Gaulle'a — Marceli (radykał) minister lotnic. twa.

Cechą charakterystyczną rządu Schumana jest wzrost wpływów kół finansowych i przemysłowych w łonie gabinetu. Rene Mayer utrzymuje bliskie stosunki z bankiem Rotschilda i był długoletnim członkiem zarządu towarzystwa azjatyckiego Północnych Kolei Żelaznych. Premier Schuman był ministrem finansowym w licznych gabinetach. Deputowany Ducloux na posiedzeniu parlamentu zarzucał mu naumierną uległość wobec koncernu de Vendel. Zwraca się uwagę na interesującą okoliczność, że tworzenie nowego rządu napotykało na pewne trudności ze strony socjalistów. Delegacja SFIO, złożona z czołowych przedstawicieli partii socjalistycznej, wyrażała Schuma-

nowi swą niechęć wobec kandydatury Reynaud, którego Schuman pragnął widzieć w swoim rządzie.

Tłumacząc stanowisko socjalistów wobec kandydatury Reynaud, „Monde“ pisze: „Socjaliści uważali, że obecność Reynaud krepowałaby ich raczej niż pomagałaby w trudnej walce, jaką prowadzą przeciwko komunizmowi“. Jak wiadomo, Paul Rey-

naud był ostatnim premierem III Republiki w okresie jej katastrofy.

W kołach politycznych podkreśla się, że kandydatura współpracownika de Gaulle'a — Rene Meyera — napotkała na pewne zastrzeżenia ze strony socjalistów, lecz Leon Blum wystąpił w roli obrońcy Meyera i uzyskał zgodę swego stronnictwa na tę kandydaturę.

Groźba strajku dwóch milionów robotników

PARYŻ. (PAP). Centrala związków francuskich pracowników państwowych, reprezentująca przeszło 2 miliony członków, przedstawiła rządowi ultimatum, którego termin upływa w środę o godzinie 19.30. W ultimatum podkreślono, że po tym terminie związek „podejmie wszelkie niezbędne kroki, jakich wymagać będzie sytuacja“, jeśli „wyniesie przez niego i żądania nie zostaną natychmiast przez rząd rozważone i zaspokojone“.

Jugosławia nie uznaje kompetencji komisji bałkańskiej ONZ

Białogród. (PAP) Rzecznik jugosłowiański ministerstwa spraw zagranicznych złożył prasie oświadczenie, że rząd jugosłowiański nie uznaje kompetencji Komisji bałkańskiej, wyznaczonej ostаточно w wyniku głosowania w Radzie Bezpieczeństwa ONZ.

Następnie oskarżył on Stany Zjednoczone o pogwałcenie podstawowych zasad Karty ONZ oraz o zagrożenie niepodległości i integralności państw demokratycznych na Bałkanach. Rząd jugosłowiański nie aprobuje również „usiłowań zlikwidowania pod auspicjami ONZ niepodległości jednego z narodów“ (Grecji).

Jak stwierdził dalej rzecznik ministerstwa, rządy krajów, biorących udział w komisji bałkańskiej, powinny poważnie zastanowić się nad faktem, że Związek

Radziecki i Polska odmówiły udziału w tej komisji.

Omawiając inne aktualne zagadnienia, rzecznik jugosłowiański

żądał USA w sprawie odszkodowania za mienie znacjonalizowane w Jugosławii, to żądania te nie mają nic wspólnego ze sprawą zomrozoną w USA złota jugosłowiańskiego.

Zapytany o możliwości stosunków handlowych Jugosławii z Europą zachodnią w ramach „planu Marshalla“, rzecznik stwierdził, że Jugosławia pragnie utrzymać i rozwijać normalne stosunki handlowe ze wszystkimi krajami na podstawie równości i wzajemnego poszanowania suwerenności narodowej.

Szachiści polscy w turnieju państw słowiańskich

Moskwa (PAP). W dniu 25 bm. w gmachu teatru Armii Czerwonej w Moskwie rozpoczyna się wielki turniej szachowy państw słowiańskich. W turnieju uczestniczą najznakomitsi szachiści radzieccy. Plater zniży się w Moskwie ponownie z mistrzem radzieckim Bolesławskim, którego pokonał na niedawnym turnieju w Warszawie.

Szczecin. Dnia 16 listopada zawyżną do portu szczecińskiego tyśiączny statek po ładunek węgla. Jest nim szwedzki statek „Manfred“. Przedstawiciele Urzędu Morskiego wręczyli kapitanowi statku

Realne skutki współzawodnictwa pracy

W lecie bieżącego roku rozpoczęła się w przemyśle akcja współzawodnictwa pracy. Biorą w niej początkowo udział związki zawodowe górników, metalowców, włóknarzy i chemików, do umów zbiorowych zostają wprowadzone odpowiednie protokoły. Akcja stopniowo rozszerza się na inne dziedziny przemysłu. I oto wskaźnik produkcji dóbr wytwórczych, który w czerwcu wyniósł 110, a w lipcu i sierpniu wzrósł do 128, we wrześniu do 137,4, w październiku do 144,4, czyli niemal półtora raza więcej, niż przed wojną. Wobec tego nasze zamierzenia inwestycyjne mogą być w pełni realizowane. Równocześnie wskaźnik produkcji dóbr konsumcyjnych, który wyniósł w czerwcu 81,5, zrównał się w październiku niemal z produkcją przedwojenną, wynosząc 97.

Dalecy jesteście od przypisywania tego wzrostu wyłącznie żywiołowo rozwijającemu się współzawodnictwu. Działają również niezawodnie szereg innych przyczyn, wpływających z coraz bardziej doskonalących się metod produkcji, będących owocem zdobytych organizacyjnych, uruchamiania nowych warsztatów, jednak da się już dzisiaj stwierdzić, że współzawodnictwo wpływa realnie na zwiększenie wydajności pracy, odbijając się w rezultacie na ogólnych wynikach produkcji. I nie chodzi tu bynajmniej wyłącznie o wyniki osiągane przez poszczególnych przodowników. Współzawodnictwo, wyrażające się wzrostem produkcji danego zakładu pracy, pozwoliło na wydatne zwiększenie przeciętnej wysokości płac robotniczych, które np. w górnictwie wzmagał się do 40%, w niektórych działach hutnictwa wzrost przeciętnych zarobków robotniczych dosięgnął 70%. Poszczególne zakłady pracy notują zwiększenie wydajności pracy, nie przedstawiające się co prawda jednolicie, ale wynoszące 20 i więcej procent.

Za trudno byłoby czynić dzisiaj bilans całej akcji. Jesteśmy dopiero w fazie początkowej, w fazie, która wymaga jeszcze wielu studiów i udoskonalień, odrębnie, dynamicznie nie szablonowego potraktowania w każdej dziedzinie produkcji. Jednakże już obecnie da się stwierdzić, że współzawodnictwo wpływa zarówno na zwiększenie produkcji, na wzrost wydajności pracy, jak i na zwiększenie zarobków, podniesienie stopy życia mas pracowniczych.

Za popieranie ruchu faszystowskiego Dino Grandi przed sądem

Rzym (obsł. wł.). Przed trybunałem narodowym w Rzymie rozpoczął się proces byłego włoskiego ministra spraw zagranicznych Dino Grandiego, który popierał ruch faszystowski będąc członkiem Wysokiej Rady Faszystowskiej. Grandi został zaocznie skazany na śmierć przez

specjalny trybunał w Weronie w roku 1944 za spowodowanie kapitulacji Italii w roku 1943. Utrzymywał on ścisły kontakt z faszystowskim ministrem spraw zagranicznych hrabią Ciano, który był włączony w spisek skierowany przeciw Mussoliniemu.

Kreska o polityce

Anglosascy opiekunowie: Nie pozwolimy, aby ktoś naruszył niepodległość Grecji! (Z satyry radzieckiej)

skiego ministerstwa spraw zagranicznych stwierdził, że zatrzymanie przez Stany Zjednoczone złota, należącego do jugosłowiańskiego banku narodowego, nie ma żadnych podstaw moralnych czy prawnych, co się natomiast tyczy

Pod biało-czerwoną banderą

ORP „Błyskawica” znowu w Gdyni

„Być w Rzymie i nie widzieć papieża, to — nie widzieć Rzymu. Być w Warszawie i nie być u Lourse'a, to — nie być w Warszawie.” Tak mówiła umieszczona w przedwojennym przewodniku po Warszawie reklama tej jednej z najstarszych i najbardziej znanych warszawskich kawiarni. Można się zgodzić, że była to „lekka” przesada, niemniej jest oczywiste, że każde miasto ma swoje osobliwości, czy zabytkowe dzieła sztuki, monumentalne budowle i pomniki, które są tak dla niego charakterystyczne, że stają się niejako jego uosobieniem, nadającym mu swoiste piętno, znane jak świat długi i szeroki i wyróżniające je spośród tysiąca innych. Czym dla Warszawy Łazienki, kolumna Zygmunta czy Prudential, dla Paryża Wieża Eiffla, Łuk Triumfalny i Les Invalides, dla Moskwy — Kreml i Metro, dla Budapesztu — Parlament, Wieża Rybacka i słynne kąpieliska, dla Poznania renesansowy „floreński” Ratusz i Biblioteka Raczyńskich, tym dla Gdyni... Stop! Tym dla Gdyni?

Gdynia jest zbyt młodym miastem, by można się w niej doszukiwać zabytków historycznych. Jest miastem tak wybitnie portowym, że trudno, by istnieć w niej miały wspaniałe dzieła sztuki. Nic więc dziwnego, że wielkie budowle portowe nadają miastu specyficzny wyraz i charakter, i że „zabytkami” gdyniskimi są Dworzec Morski czy Łuszczarnia Ryżu.

Duma Polski

Celem mojej „Dielgrzymki” podczas ostatniej bytności w Gdyni nie był jednak żaden z wielkich obiektów odbudowującego się z dużym rozmachem i z bezprzykładowych zniszczeń dokonanych nienawistną ręką okupanta, jak feniks z popiołów powstającego portu gdyniskiego.

Osobliwością Gdyni i to osobliwością dość świeżej daty jest coś, czym poszczycić się nie może żaden inny port Rzeczypospolitej. Ani Gdańsk, ani Szczecin czy Kołobrzeg. Chyba, że na krótko: na jeden dzień lub dwa... Osobliwością tą jest „Błyskawica”, jedyny okręt polskiej floty, który

do tej pory powrócił z Wielkiej Brytanii do kraju.

Być w Gdyni i nie widzieć „Błyskawicy”, to naprawdę nie widzieć Gdyni. Czyż może być większa atrakcja, jak okręt, właśnie ten, który jest niejako symbolem działalności Marynarki Wojennej R. P. w latach minionej wojny? Okręt, który był w akcji od pierwszego do ostatniego dnia wojny, a nawet kilka miesięcy po jej zakończeniu ogniem artyleryjskim na pehym morzu topił wzięte do niewoli niemieckie „U-Booty”, żalosne resztki najwspanialszej i najbutniejszej floty podwodnej, jaką kiedykolwiek widział świat.

Okręt, który zmasakrował goryczy niepowodzenia, porażek i odwrotów, bo przeszedł całą kampanię norweską, w której zginął jego bliźniak „Grom” i uczestniczył w osłanianiu odwrotu brytyjskiego korpusu ekspedycyjnego z Calais i Dunkierki, który przeszedł najcięższą próbę ogniową, jaką przejść może okręt: uporczywe, skoncentrowane i zsynchronizowane ataki nieprzyjacielskiego lotnictwa i broni podwodnej, i który wyszedł z takich zmagani „ręką” stosunkowo obronną.

Dwieście ran

Stosunkowo, bo po walce naliczono w kadłubie 200 dziur w przypominających rzeszoto burdach, obronną — bo mimo tych

ciężkich szkód i jeszcze bardziej dotkliwych strat ludzkich, nie stracił zdolności manewrowych, ani gotowości bojowej, podobnie jak załoga nie straciła ducha.

Poniesione ofiary, przelana krew i wkład znojnego trudu nie poszły na marne i „Błyskawica” po blisko 8 latach tułaczki szczęśliwie dobiła ojczyźtych brzegów. Przedtem jednak, podobnie jak zmasakrowana goryczą porażek w roku niespełnionych nadziei — 1940, tak w 1944 — uczestnicząc w zwycięskim powrocie Aliantów do

Francji — przeżyła triumf odwetu, biorąc wraz z „Piorunem” udział w największej „inwazyjnej” bitwie morskiej, stoczonej w nocy na 9 czerwca koło Ushant.

W upalny poranek 4 lipca 1947 roku „Błyskawica” zawinęła na Oksywie i odtąd jest najwspanialszym nabytkiem naszego narodowego skarbu, Gdyni.

Wrak „Gneisenau”

Za trzy godziny „Błyskawica” odpływa na kilkudniowy rejs do Świnoujścia i Gdańska — mówi do mnie Szef Sztabu Marynarki Wojennej, wypisując mi przepustkę: Ob... ma prawo udać się do basenu Nr IX celem zwiedzenia O. R. P. „Błyskawica”.

Szybkim krokiem podążam do portu. Dość mocno zacinający deszcz powoli słabnie, przeraża się w kapuśniaczek i za chwilę już tylko mży. Przez chmury z trudem przebijają się słońce. Wspinała, wielobarwna tęcza wykwita na niebie. Docieram do przystani, położonej niedaleko Dworca Morskiego i wchodzę na pokład „Kryształny”, małego holownika, kursującego na drugi brzeg basenu, wzdłuż którego szarżują sylwetki przycumowanych do wybrzeża okrętów wojennych. Jest ich kilka naście: palowiacze min. obecnie zwane trawalcami, smukłe wrzecioną — ścigacze i największy kadłub, na którego stalowym ciele

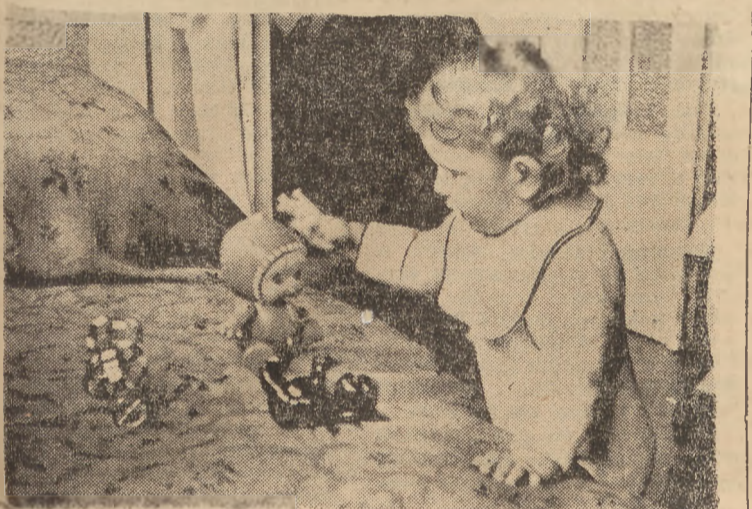
sku jaśnieją żółto-czerwone plamy — olbrzymie koła ratunkowe. To „Błyskawica” — cel mojej wycieczki.

„Kryształny” rusza i płyniemy na drugą stronę basenu. Przez chwilę mój wzrok przyciąga daleko położony, stanowiący niejako przedłużenie falochronu, wrak pancernika „Gneisenau”, korsarza niemieckiego, który po uszkodzeniach doznanym w czasie słynnego marszu przez Kanał w lutym 1942 roku (w atakach na „Gneisenau” udział wzięły także polskie ścigacze) i podczas ataków brytyjskiego lotnictwa na Kilonię, przyholowany został do Gdyni i tu niestawnie dokończył żywota w czasie ofensywy Armii Czerwonej w marcu 1945 r.

Ale oto i przeciwny brzeg basenu. Wychodzę na pomost, legitymuję się wartownikowi i wchodzę na nabrzeże. Mijam dwa trawalce, jeden przedwojennej konstrukcji polskiej, a obok niego przycumowany drugi, z serii otrzymanych wiosną 1946 r. od Związku Radzieckiego i zbliżam się do „Błyskawicy”. Na jej rufie powiewa, chłostana wiatrem biało-czerwona bandera, która w roku 6 lat zmagani wojennych oglądały wszystkie, oblewające Europę wody: bandera Marynarki Wojennej R. P. (ZAP)

Jerzy Pertek.

Advertisement for dental services featuring a cartoon character and text: 'Jozia jest dentystką', 'Wiele pacjentów młodzi, że zapomnieli o dotkliwym bólu, gdy widzą na chylonej jej wędzki...'

Janezka zapewnia swoją lalkę, że w dniu św. Mikołaja dostarczy jej towarzysza. Foto SAP

Dolarowy desant Niemcy przedmurzem USA w Europie

(OD KORESPONDENTA API) Londyn, w listopadzie.

Prasa Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych poświęca obecnie dużą część swej energii na przekonanie opinii publicznej, że zbliżające się rozmowy w sprawie przyszłości Niemiec nie doprowadzą do porozumienia. Obecnie powszechnie wiadomo, że USA i An-

gla dążą do utworzenia silnych kapitalistycznych Niemiec zachodnich, pod amerykańskim patronatem finansowym.

Cel takiej polityki jest dwojaki. W pierwszym rzędzie, w zamiarach Marshalla leży, by tego rodzaju państwo niemieckie stało się „przedmurzem” przeciwko demokracjom ludowym, by stano-

wiło wraz ze strefą amerykańską Austrii bazę strategiczną w Europie.

„Odkocznia”...

Wahałbym się zarzucić departamentowi stanu tego rodzaju pobudki, gdyby nie pamiętny faux pas generała Clarka, wówczas, gdy był jeszcze gubernatorem amerykańskim w Wiedniu. Generał, który jest znany ze swego braku taktu politycznego, oświadczył, że „Austria ma duże znaczenie dla Stanów Zjednoczonych, gdyż stanowi najbardziej wysuniętą odkocznia w Europie środkowej”. Od tej pory dostateczna ilość wybitnych polityków amerykańskich wygłosiła podobne uwagi.

Kulisy finansowe

Drugi aspekt planów amerykańskich w Niemczech — aspekt finansowy — może być streszczony w sposób następujący:

Badania, przeprowadzone przez komitet senatu USA wykazują, że kontrola nad kapitalami, wynoszącymi około 420 milionów dolarów, w 278 największych firmach niemieckich należy do 171 firm amerykańskich.

Ogólne zainteresowanie kapitału amerykańskiego w istniejącym przemysle niemieckim wyniesie olbrzymią sumę 1.000 milionów dolarów. Do tego łatwo sprawdzić powód utrzymania status quo w Niemczech, trzeba oczywiście dodać jeszcze zamiary USA eksportowania w najbliższej

przyszłości jeszcze większych kapitałów i towarów. Poza tym dobrze znana org. kartelowa między olbrzymimi trustami Niemiec i Stanów Zjednoczonych działa nadal w niektórych dziedzinach, a w innych czeka na wznowienie.

Tego rodzaju firmy jak General Motors, chemikalia Du Pont, Standard Oil z New Jersey i „International Business Machines” są jak najbardziej zainteresowane we wznowieniu dochodowych układów ze swymi odpowiednikami niemieckimi.

Same „Międzynarodowe Telegrafy i Telefony” w Nowym Jorku mają większość kapitału aż w 20 towarzystwach niemieckich, które wspólnie są trzecim z rzędu największym kombinatem elektrycznym w Niemczech. Inne firmy, jak „General Motors”, mają swe własne fabryki w różnych częściach Niemiec, na odzyskaniu których bardzo im obecnie zależy.

Ze starej szkoły

Względy gospodarcze są więc głównym powodem, dla którego Amerykanie nalegają, by brytyjski plan upaństwowienia przemysłu w Niemczech Zachodnich został zaniechany. W zamian za dostarczenie dolarów, potrzebnych na wykarmienie wspólnej strefy, Amerykanie uzyskali gwarancje, że fabryki te nie zostaną naruszone.

Jedyni ludzie, którzy obecnie w Niemczech odpowiadają wymaganiom, stawianym przez Amerykanów kierownikom ciężkiego przemysłu, są właśnie ci, którzy zajmowali te stanowiska za Hitlera i którzy są — jak to ogólnie wiadomo — najbardziej zapalonymi zwolennikami nazizmu.

Amerykani, którzy nigdy nie zasnali okupacji niemieckiej, którzy dbają przede wszystkim o własne korzyści, nie liczą się z tym, że posługują się tego rodzaju elementami dla przeprowadzenia swych planów.

Doświadczenia z generałem Zervasem i innymi faszystami w Grecji udowodniły im, iż jedynie tacy ludzie są gotowi pomóc im w planie opanowania Europy.

Derek Kartun

Wielka ankieta „Dziennika Zachodniego”

Stawiamy cztery pytania Czy wprowadzić częściową prohibicję?

Straty społeczne jakie wyrządza wódka, nie dadzą się w tej chwili obliczyć. Pijemy ze szkodą dla zdrowia, pijemy ze stratą dla wyników pracy.

Podajemy kilka cyfr, które najlepiej charakteryzują, jak wielkie ilości alkoholu spożywa nasza ludność.

W Bytomiu od stycznia do października wypito 643.300 litrów wódki!

W Wałbrzychu sprzedano w maju 97.000 litrów wódki!

W Katowicach wypito w sierpniu 152.966 litrów wódki!

Z zestawienia tego wynika, że każdy mieszkaniec, wliczając w to młodzież i dzieci, wypija miesięcznie 1 litr wódki!

Według pobieżnej statystyki

ki ustalono, że w roku ubiegłym każdego dnia pięć osób ulegało wypadkom na drogach na skutek nadużycia alkoholu przez kierowców pojazdów.

Do klubów poselskich wpłynął ostatnio wniosek Towarzystwa „Trzeźwość” w Warszawie o reaktywowanie ustawy przeciwalkoholowej z 1920 r., która przewidywała znaczne ograniczenia w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych.

Treść ustawy w jej pierwotnym brzmieniu da się zawrzeć w następujących punktach: a) nie wolno sprzedawać napojów alkoholowych o mocy wyższej niż 45 proc.; b) poszczególne gminy wiejskie i miejskie mogą w obrębie swych granic uchwalić w drodze głosowania powszechnego zwykłą większością głosów, całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych; c) liczbą detalicznych miejsc sprzedaży lub wyszynku jest ograniczona do jednego punktu na 2.500 mieszkańców; d) zabrania się sprzedaży alkoholu nie letnim do 21 roku życia oraz na kredyt lub pod zastaw wartościowych przedmiotów; e) ustawa przewiduje kary w formie grzywny lub aresztu za przebywanie w stanie nietrzeźwym w miejscach publicznych, takiej samej karze podlega ten, kto drugiego do takiego stanu doprowadził.

Redakcja „Dziennika Zachodniego” rozpisuje wśród swoich czytelników ankietę, chcąc w ten sposób zdobyć materiał do dyskusji. a jedno-

cznie zwrócić uwagę społeczeństwa na groźną plagę alkoholizmu. Stawiamy cztery pytania.

- 1. Czy są celowe plebiscyty prohibicyjne?
2. Czy należy wprowadzić „dni bezalkoholowe”?
3. Jak zapobiec rozpicianiu się młodzieży?
4. Jak karać nietrzeźwych?

Do udziału w ankiecie zapraszamy wszystkich naszych czytelników. Sprawa jest ważna i dotyczy wszystkich. Niebezpieczeństwo jest zbyt groźne, aby można je było zbagatelizować.

Wypowiedzi będziemy drukować na łamach naszego pisma. Wśród uczestników ankiety redakcja rozlosuje piętnaście wartościowych książek.

I domy się starzeją Kryzys mieszkaniowy we Francji

Paryz. (SAP). Kryzys mieszkaniowy jest jedną z najdotkliwszych bolączek niemalże wszystkich krajów europejskich. Francja odczuwa go tym dotkliwiej, że trwa on bezmała od 1914 roku.

W 1939 roku na 42 miliony mieszkańców przypadało 9,5 miliona mieszkań. Dzisiaj pozostało ich tylko 9.100.000, z czego 1.400.000 uszkodzonych. Obliczając normalny wiek użyteczności domu na 100 lat i chcąc zachować zawsze ten sam stosunek powinno się we Francji budować rocznie 130.000 nowych mieszkań, a tymczasem w ostatnich 33 latach zamiast 3.960.000 mieszkań wybudowano tylko 500.000. Dołączając do tego deficytu straty spowodowane działaniami wojennymi otrzymujemy saldo ujemne w wysokości 4 milionów mieszkań. W samym Paryżu przed 1914 rokiem budowano rocznie 830 domów, między 1927 a 1936 — 800, później zaledwie 70 domów rocznie, a począwszy od 1940 roku ruch budowlany w ogóle ustał.

Sytuacja jest równie alarmująca jeśli chodzi o wiek domów. Ponad 20 proc. budynków we Francji przekroczyło już sędziwy wiek stu lat. Wiek przeciętny państwowych domów wynosi 63 lata, na południu ponad 80 lat.

Z wiekiem domów jest naturalnie ściśle związana sprawa warunków mieszkaniowych we Francji, które należą do najgorszych na świecie. Zaledwie 9 proc. mieszkań posiada łaźniarki, 20 proc. wodę bieżącą, gaz i elektryczność, 25 proc. — ubikacje. Istnieje na terenie Francji 650.000 ruder, w których po 3 — 4 osoby gnieźdzą się w jednej izbie i których od 20 lat nikt nie naprawia ani nie remontuje.

Na swi sytuacja jest równie krytyczna. Przeciętny wiek domu mieszkalnego wynosi 100 — 150 lat, a ponad 200.000 robotników rolnych gnieździ się w stajniach, oborach i spichrzach. Na 38.000 gmin wiejskich zaledwie 14.000

posiada urządzenia do rozprządzania wody.

Wskutek złych warunków mieszkaniowych na wsi, wzrasta emigracja elementu wiejskiego do miast, co powoduje brak siły roboczej w rolnictwie i stało się przyczyną opuszczenia w przeciągu 10 ostatnich lat 26.000 gospodarstw.

Plan Monnetta, którego realizacja stoi zresztą obecnie pod dużym znakiem zapytania, przewiduje budowę 1,5 miliona mieszkań w ciągu najbliższych 10 lat. W tych warunkach Francja odczuwać będzie brak mieszkań co najmniej jeszcze przez 25 lat.

Kryzys mieszkaniowy we Francji jest jednym z aspektów problemu ogólnego starzenia się kraju, w którym stosunek ludzi liczących ponad 60 lat do innych jest jak 1 do 3,4, podczas gdy w ZSRR ten sam stosunek jest jak 1 do 7,3, w Stanach Zjednoczonych jak 1 do 5,3, a w Niemczech jak 1 do 4,5.

Advertisement for a contest: '1.000 zł NAGRODY za najtańszy, odżywczy obiad w każdym numerze czasopisma 4871. „Moda i Życie Praktyczne”'

Advertisement for a lottery: 'Dziury w niebie nie będzie, jeżeli nie zapartysz się w porę w los IV klasy 51-szej Loterii — stracisz tylko świętą okazję zdobycia przed gwiazdką miliona, pół miliona, stu tysięcy czy innej spośród 20.000 wygranych, których łączna kwota sięga 70 milionów złotych. Nie zapomnij przeto, że ciągnięcie rozpoczyna się 4 grudnia, a ostatni termin odnowienia losu upływa 1 grudnia. (PAP) 4865'

Pomysł wartości 1 miliona

Wąbrzych (sar). Ze skryzki pomysłów Państw. Fabryki Porcelany Tielich w Wąbrzychu notujemy arcyciekawą myśl naczelnego dyrektora Perkowskiego. W magazynie fabryki znajduje się znaczny zapas kałki, stosowanej przy ozdabianiu porcelany, a nie nadającej się już do użytku, z powodu luszczania się. Z tych względów kałkę skreślono już z inwentarza i przeznaczono na śmietnik. Szukając sposobu uratowania tak drogiej dziś kałki, dyr. Perkowski wpadł na pomysł smarowania kałki terpentyną. Efekt okazał się doskonały. Już po trzecim smarowaniu, można było użyć kałkę do dekorowania kubków i filiżanek. W ten sposób udało się zaoszczędzić według przewidyrań obliczeń, około 1 miliona zł.

Zadymiony tunel

Wąbrzych (sar). Znamienną rzeczą jest, że nazbyt często musimy poprawiać dzieła dokonane przez Niemców, chwytających się dokładnością i solidnością. Między Świąkami (Głuszycza Górna) i Lesiskim Dolnym na linii Kłodzko - Wąbrzych znajduje się tunel kolejowy bity w litej skale, z którym coś należałoby zrobić. Tunel leży na łuku i na dużym wzniesieniu, ciągnącym się jeszcze daleko poza tunel. Poza tym przecieka, tak że szyny są stale wilgotne i słabszy parowóz z trudem pokonuje trasę. Maszyniści przed tunelem muszą dorzucać węgiel, by zdobyć parę na pokonanie wysokości, w konsekwencji czego zadymiają tunel. Odpowiednie czynności zdają sobie sprawę z następstw, jakie mogą z tego stanu rzeczy wynikać, toteż zwracamy uwagę, że należałoby jak najszybciej przystąpić do poprawienia wadliwie przez Niemców zbudowanego tunelu. Założenie wentylatorów wydaje się konieczne.

Proces za odmowę ratowania rannych

Pod prejęciem opinii

Jelenia Góra (js). W końcu czerwca br. w Cieplicach na przestrzeni między gmachem Monopoli Spirytusowego a gmachem Drukarni Państwowej miał miejsce wypadek samochodowy. Auto ciężarowe, prowadzone przez szofera Stanisława Sywelskiego z Jeleniej Góry, doznało wypadku przedniego koła. Spowodowało zarzucenie maszyny, która wjechała na chodnik i zraniła ciężko 2 chłopców Tadeusza Tomaszewskiego i Henryka Marka.

Oświata na Dolnym Śląsku

Znaczenie szkolnictwa zawodowego

Wrocław (ib). Jednym z naczelnych zadań w Polsce powojennej jest szkolnictwo. Abstrahując od tego, że przez okres wojny mało kto miał możliwość kontynuować naukę, Polska sanacyjna nie dość dużo wagi przywiązywała do tego zagadnienia, które stanowią o kulturze narodu. Obecnie błędy te naprawia się na wszystkich szczeblach szkolnictwa, z szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa zawodowego. Na Ziemiach Odzyskanych problem szkolnictwa ma szczególnie ważne znaczenie, tu bowiem naukę o ziemij ojczystej, jej historii i pięknej literaturze trzeba wpać w dusze autochtonów, wystawianych przez tyle stuleci na wpływ pseudo-kultury germańskiej.

Rozwój szkolnictwa w woj. dolnośląskim postępuje od pierwszej chwili milowym krokiem. Podczas gdy w październiku 1945 r. na 51.747 dzieci w wieku szkolnym, tylko 31.344, a więc 61 proc., uczy się mogło w 514 istniejących wówczas szkołach powszechnych, w których wykładało 1.030 nauczycieli, dokładnie w rok później procent ten podniósł się do 92. — A dzisiaj? — Na dzień 1 października br. zarejestrowano 188.290 dzieci w wieku szkolnym, a uczących się 186.513. Procent uczącej się młodzieży w wieku szkolnym wynosi 90,8. Szkół tego typu czynnych jest już 1.635, z 5.100 nauczycielami.

Omawiając szkolnictwo powszechne trudno pominąć reorganizację, polegającą na stworzeniu z większych szkół powszechnych 6-cioklasowych, szkół podstawowych z 8-miu klasami, w których oprócz materiału szkoły powszechnej przerabają się program 2 klas gimnazjalnych. Na terenie woj. Wrocławskiego w roku szkol.

nym 1947/48 czynnych będzie ogółem 138 szkół podstawowych, z czego na miasto Wrocław przypada 28 szkół. Wzrastająca ilość szkół podstawowych pociągnie za sobą konieczność stworzenia internatów przy szkołach tego typu dla młodzieży dojeżdżającej. Kuratorium Szkolne w pracy swej nie zapomina o najmłodszych dzieciach. Dla nich zakłada się na razie przedszkola. I tu zanotować można stały wzrost. Z 25 czynnych w 1945 r. w 7.010 dzieci, rozwinęło się w r. 1946 — 246 przedszkół na 8.955 dzieci, a w bieżącym roku cyfra ta wynosi już 318 przedszkół na 11.837 dzieci.

Dalszym etapem szkolenia po szkołach powszechnych są gimnazja i licea. Charakterystycznym objawem jest w dobie powojennej spadek zainteresowania szkołą średnią ogólnokształcącą, na rzecz zawodowych i co za tym idzie dość liczny odpływ młodzieży do szkół branżowych. Stąd więc frekwencja w szkołach średnich ogólnokształcących wzrasta tylko w minimalnym stopniu. W naszym województwie czynnych jest w chwili obecnej 38 państwowych i 10 prywatnych gimnazjów ogólnokształcących, z których korzysta 10.790 uczniów obojga płci.

Omawiając najobszerniejszy dział — dział szkolnictwa zawodowego zaznaczyć trzeba, że niezależnie od szkół podległych kompetencji Kuratorium, istnieje ogromna ilość wszelkiego typu szkół zawodowych poszczególnych ministerstw: Przemysłu i Handlu, (górnictwo, hutnictwo, metalowe, mechaniczne, elektrotechniczne itp.), Rolnictwa (rolnicze, ogrodnicze, warzywnicze, konserwowe), Komunikacji (komunikacyjne), Odbudowy (budowlane), Kultury i Sztuki (muzyczne, sztuk plastycznych) itp., niezależnych od władz szkolnych danego okręgu.

Szkoły zawodowe, podległe Kuratoriumu podzielone można na 2 typy: zawodowe średnie i licealne, jak przemysłowe, spółdzielcze, Administracyjno-handlowe, oraz zawodowe dokształcające o kierunkach studiów bardzo zróżnicowanych, zależnie od potrzeb terenowych. W okręgach o nasileniu fabryk włókienniczo-konfekcyjnych istnieją szkoły włókiennicze, konfekcyjne, kapelusznicze, w okręgach o silnie rozwiniętym swoistym stylu regionalnym — przemysłu artystycznego itd. Istnieją poza tym szkoły krawieckie, galanterijne, techniki dentystycznej, fotograficznej, przemysłu spożywczego, przygo-

towaną do gospodarstwa domowego i inne.

W r. 1946 szkół zawodowych o poziomie średnim i licealnym posiadało woj. dolnośląskie 29 z 2.800 uczniami, a dokształcających zawodowych 32 z 3.700 uczniami (chłopców i dziewcząt). W bieżącym roku szkolnym liczba ta wzrosła do 61 średnich i licealnych zawodowych z 6.700 uczniami i 39 publicznych, dokształcających szkół zawodowych z 5.600 uczniami.

Niezależnie od tego Kuratorium nadzoruje wszelkiego typu kursy prywatne, trwające od 3 mies. do 2 lat, jak kierowców sa-

mochodowych — tych jest najwięcej — krawiecko-bielżniarskie, gospodarstwa domowego, buchalteryjne, techniczne, pisanja na maszynie i stenografii. Jest ich obecnie łącznie 72 na terenie woj. Wrocławskiego.

Przy szkołach zawodowych istnieją 24 internaty, inne zaś są w toku organizacji. Z dotacji przyznawanych przez Min. Oświaty w wysokości 270 tys. zł mies. przydziela się stałe stypendia najbardziej potrzebującym uczniom szkół zawodowych. Prócz tego Ministerstwo przydziela na prowadzenie kursów i internatów 300—400 tys. zł miesięcznie.

Wrocław goi swe rany Odbudowa Zakładów Użyteczności Publicznej

Wrocław (st). Celem usprawnienia, które skutkiem wojny nienależnie działalności i urządzeń użyteczności publicznej na terenie Wrocławia, Ministerstwo Odbudowy przez Wrocławską Dyрекcję Odbudowy objęło nad nimi opiekę finansową i techniczną. Opieka finansowa polega na udzielaniu zakładom wrocławskim kredytów bankowych średnioterminowych. Tegoroczne kredyty na odbudowę miejskich zakładów użyteczności publicznej przyznawane były w 3 fazach, w połowie roku, w lipcu z oszczędności 1946 r. i we wrześniu. Wysokość kredytów łącznie z kredytami wystawowymi na uporządkowanie miasta wyniosła w tym roku 110 milionów zł.

Główna uwaga zwrócona była na zakłady wodociągowo-kanalizacyjne. Dość wspomnieć, że sieć kanalizacyjna o długości 655 km bieży, została uszkodzona aż w 700 punktach, a sieć wodociągowa długości 793 km była prawie całkowicie nieczynna wskutek poważnych uszkodzeń na ciągach. Zakłady te były specjalnie kredytowane zarówno w roku ubiegłym z kredytów skarbowych w wysokości 15 mil. zł, jak i w roku bież. głównie z kredytów bankowych w wysokości 30 mil. zł. W zakładach odbudowano i uruchomiono stację pomp wodociągowych na Grobli, w Bierzanach, Leśnicy i Czechnicy, trzy filtry powolne, 2 zbiorniki wody czystej, wieżę wodną na Grobli oraz sieć rurociągów. Sieć wodociągowa została naprawiona całkowicie przy zastosowaniu szeregu przewizorów, które w przyszłości muszą być usunięte. Miasto zaopatrzone jest w wodę w 100 %.

W sieci kanałowej odbudowano 170 miejsc uszkodzonych bombami, co spowodowało polepszenie warunków dopływu. Uruchomiono stację pomp kanałowych w dzielnicach: Karłowice, Różanka — południowa i północna oraz Sępólno. W odbudowie są stacje w Porcie Miejskim, w Ciężynie, Szczytnikach i Porcie Lotniczym. Częściowo odbudowano urządzenia pół irygacyjnych południowo-zachodnich, dalsza część jest w odbudowie. Uruchomiono oczyszczalnię wody w Kapłowicach.

Plan Trzyletni, jeśli chodzi o zakłady wodociągowe - kanalizacyjne, sporządzony we wrześniu 1946 r., zamyka się kwotą 240 milionów 695 tys. zł, z czego na samą kanalizację przypada 87 proc.

Gazownia Miejska korzysta w tym roku z 10-milionowego kredytu bankowego, w roku przyszłym natomiast będzie kredytowana przez Ministerstwo Przem. i Handlu. Z kredytu tego są odbudowywane zbiorniki i piecownie oraz naprawiane kompresory.

Elektrownia Miejska natomiast przeszła pod opiekę Zjednoczenia

Energetycznego. W roku ubiegłym jedynym kredytem i jednocześnie pierwszą pomocą dla odbudowującej się elektrowni był kredyt Min. Odbudowy w wysokości 5 mil. zł. Prócz tego kredyt specjalny w wysokości 1.500.000 zł umożliwił doprowadzenie światła dla DOW.

Miejskie Zakłady Komunikacyjne korzystały z kredytów zeszłorocznych w wysokości ok. 6 mil. zł i takich kredytów tegorocznych. Zostały odbudowane Warsztaty Główne przy ul. Legnickiej. Oddanie do użytku tych warsztatów umożliwiło zaopatrzenie sieci tramwajowej w dostateczną ilość wozów, a nawet pozwoliło na uruchomienie nowych linii, planowanych w roku przyszłym. Odbudowuje się również zajezdźnię nr 1 przy ul. Słonecznej z 22 milionów zł tegorocznego kredytu na Zakłady Komunikacyjne przeznaczona jest na budowę nowych linii.

Wrocławską Dyрекcję Odbudowy prowadził poza tym roboty w Halli na Stadionie Olimpijskim, w Studium WF i na Stadionie Szkolnym, kosztem 5 mil. zł.

Rzeźnia Miejska w roku ubiegłym nie otrzymała żadnych kredytów z Min. Odbudowy, w bież. roku natomiast kredyt ten wyniósł 25 mil. zł. Odbudowuje się planowo poszczególne hale, rozpoczęto roboty instalacyjne oraz w opracowaniu są urządzenia chłodnicze, które pozwolą na zaopatrzenie w towar całego Dolnego Śląska.

Z ostatnio przyznanych kredytów dla Wrocławia będą odbudowywane: Zakład Kapielowy, Betonarnia oraz Stolarnia Miejska. Ogólnie można przyjąć, że z końcem Trzyletniego Planu Inwestycyjnego zostaną zakończone roboty w punktach najważniejszych, co umożliwi prawidłowy bież Zakładów Użyteczności Publicznej.

W dziale robót inżynierskich WDO wykonała w roku ubiegłym naprawy bruków na głównych ulicach miasta, w roku bież. natomiast kosztem około 4 mil. zł zostały wykonane roboty asfaltowe.

Bezpłatnie po katastrofie powodzi WDO uzyskała kredyt, który umożliwił subwencjonowanie odbudowy mostu Piłczyckiego i Tumskiego.

Kronika Dolnego Śląska

Kamienna Góra. (Miech) Koło PPS w Miskowicach urządziło przed kilku dniami wielką zabawę taneczną. Całkowity dochód przeznaczony został na cele kulturalno-oświatowe.

Bielawa. (Mich) Bielawskie koło PPR i miejscowe ORMO zorganizowały w ub. tygodniu w mieście zabawy taneczne. Dochód z zabaw przeznaczony na cele oświatowe.

Dzierżoniów. (Mich) Onegdaj Dzierżoniowskie Koło Rzeźników, przy Pow. Związku Cechów obchodziło uroczystość poświęcenia sztandar. Uroczystość zaszczycili swą obecnością przedstawiciele miejscowych i wojewódzkich władz.

Dzierżoniów. (Miech) Przed kilkoma dniami, na ulicy Bieruta w Bielawie przejechany został przez nieznanego kierowcę kierownik Rzeźni Miejskiej, p. Wacław Wojtasik. Nieszczęśliwy uległ złamaniu nogi. Kierowca, nie zatrzymując się, szybko oddalił się samochodem.

Owocna działalność Tow. Uniwersytetów Ludowych

Wrocław (st). Nowa cenna piątka kulturalno-oświatowa powstała w tych dniach we Wrocławiu. Z udziałem kuratora Okręgu szkolnego wrocławskiego, naczelnika Wydziału Oświaty dla Dorosłych, delegatów woj. Wydz. Kultury i Sztuki, organizacji młodzieży wiejskiej „Wiel”, Zw. Samopomocy Chłopskiej, Zw. Nauczycielstwa Polskiego i innych, odbyło się w gmachu woj. Rady Narodowej zebranie organizacyjne Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych. Na konferencji postanowiono zjednoczyć wszystkie, chłopskie organizacje kulturalno-oświatowe w T.U.L. Zadaniem nowopowstałej organizacji będzie koordynacja całokształtu zapadnień oświaty i kultury wśród szerokich rzesz osadnictwa wiejskiego oraz wciągnięcie ich do aktywnego udziału w ugruntowaniu zdobytych demokratycznych Polskiej Ludowej.

Towarzystwo jednoczy obecnie wszystkie organizacje, działające na terenie wsi dolnośląskiej, mianowicie: Uniwersytety Ludowe, Ludowy Instytut Muzyczny, Ludowy Instytut Kultury, Tow. Teatrów i

Muzyki Ludowej. Ponadto w skład T.U.L. weszli przedstawiciele ZNP, Zw. Samopomocy Chłopskiej, „Wiel” oraz Społecznego Komitetu Radia i Fonografii Wsi.

Na zebraniu dokonano wyboru zarządu, złożonego z 10 osób oraz powołano szereg sekcji.

W ramach dotychczasowej akcji kulturalno-oświatowej wśród osadników wiejskich Dolnego Śląska oraz akcji dokształcania jak najszerszych warstw chłopskich, została zorganizowana do chwili obecnej 4 Uniwersytety Ludowe, z których najstarszym jest Uniwersytet w Karpnikach, utworzony w 1945 r. Liczy on obecnie ok. 40 słuchaczy, rekrutujących się spośród działaczy chłopskich.

Wszelstronna akcja szkoleniowa Uniwersytetu w Karpnikach obejmuje również przygotowania

odpowiednich kadr przodowników do pracy kulturalno-oświatowej na wsi dolnośląskiej. Przy Uniwersytecie znajduje się majątek o powierzchni ponad 90 ha, gdzie młodzież ma możliwość zapoznania się z zagadnieniami uprawy roli.

Z dalszych Uniwersytetów Ludowych na terenie woj. wrocławskiego należą wymienić Uniwersytet w Łosiuwie, w pow. brzeskim.

Uniwersytet Ludowy w Borowej, w pow. oleśnickim, prowadzi również jednoroczną kurs, w którym bierze udział ponad 20 słuchaczy. Majątek doświadczałny w Borowej wynosi 50 ha.

Dla młodzieży repatriantkiej z terenu Niemiec oraz dla autochtonów został zorganizowany Uniwersytet Ludowy w Gębczycach, w pow. Strzelin, którego otwarcie nastąpi w dniu 30 bm.

Do Prenumeratorów „Dziennika Zachodniego“

Administracja Wydawnictwa Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik“ przy Delegaturze Śląskiej w Katowicach podaje do wiadomości, że począwszy od dnia 1. 12. 1947 r. prenumerata „Dziennika Zachodniego“ wydanie ranne, dokonywana za pośrednictwem punktów kolportażowych „Czytelnika“ wynosi z 110.— natomiast prenumerata za pośrednictwem Urzędów i Agencji Poczтовых w grudniu 1947 r. wynosi zł 100.— a począwszy od 1. 1. 1948 r. z 110.—

Czytali SPORT i WZASY

Muzeum braków i błędów w fabryce porcelany „Tielsch“

Wąbrzych (sar). Niezwykle ciekawą iniektatywę podjął zespół techniczny Państw. Fabryki Porcelany Tielich w Wąbrzychu, zakładając tzw. muzeum techniczne braków i błędów Zgromadzonego szereg eksponatów, na których widnieją typowe ślady złego wykończenia lub złego wypalenia porcelany. Są tam więc wyroby splamione, popękane, posięte. Są przedmioty wykonane zym narze-

dziem i te właśnie są narzędziami. Na odprawach technicznych odbywanych co dekadę, analizuje się błędy, a jako ilustracje do omawianego tematu służą eksponaty muzeum braków.

Muzeum zapoczątkowano w maju br. w chwili rozpoczęcia walki o podniesienie jakości. Jeszcze w tym roku muzeum będzie całkowicie skompletowane.

ZABRSKA FABRYKA MASZYN GÓRNICZYCH

W ZABRZU, ul. Wolności 318
należąca do Przemysłu Węglowego

poszukuje do natychmiastowego zatrudnienia w biurze konstrukcyjnym:

3 konstruktorów-mechaników

2 konstruktorów

dla konstrukcji stalowych

3 młodych inżynierów-mechaników

dla specjalizacji w biurze konstrukcyjnym. (PAP) 4883

AMBASADA WŁOSKA W WARSZAWIE, Plac Dąbrowskiego 6, wzywa osoby fizyczne i prawne narodowości włoskiej i cudzoziemskiej do zgłoszenia do 31 grudnia 1947 r. posiadanej w Włoszech majątku o wartości nie niższej niż trzy miliony lirów...

Pod majątkiem należy rozumieć: ruchomości i nieruchomości, walutę włoską, walory, depozyty bankowe i kupony pocztowe, jak również wszelkiego rodzaju pretensje i wierzytelności w stosunku do dłużników zamieszkałych we Włoszech.

Analogicznego zgłoszenia należy dokonać do 31 marca 1948 r. odcinając majątku jak wyżej, jeśli wartość jego wynosi od półtora do 3 milionów lirów. Ambasada włoska udzieli zainteresowanym wszelkiej informacji o sposobie zastosowania podatku. 4889

RUDECKIE ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO

Dział Budowlany w Rudzie Śląskiej - ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie robót malarskich w remontowanym budynku przeznaczonym na siedzibę Dyrekcji Rudzkiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego w Bytomiu przy ul. Kopernika.

Oferty w zalakowanej kopercie z napisem: „Oferta na wykonanie robót malarskich w budynku przeznaczonym na siedzibę Rudzkiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego” należy składać do dnia 12 grudnia 1947 r. w Sekretariacie Działu Budowlanego RZPW w Rudzie Śl. (Szyb Leona) i w tymże dniu nastąpi otwarcie ofert.

Oferecni obowiązują się wpłacić tytułem wadium w Kasie R. Z. P. W. w Rudzie Śl. 1/3% oferowanej sumy, a kwit dołączyć do oferty. Podkładki ofertowe otrzymać można w Dziale Budowlanym R. Z. P. W. Dyrekcja R. Z. P. W. zastrzega sobie prawo wyboru oferenta względnie rozdziału robót pomiędzy kilku oferentów i prawo unieważnienia przetargu w całości lub częściowo bez podania powodów. (PAP) 4847

„CZYTELNIK” KSIĘGARNIA W KATOWICACH

3 MAJA 12

POLECA DLA DZIECI

- Brzechwa J.: Baśń o korsarzu Pałemonie z 120.-
„Opowiadania dla dzieci” z 400.-
Brzeziński B.: O kaczce, która kaszkę warzyła z 280.-
Grodziska W.: Mjgdalowa historia z 380.-
Kozłowska N.: Myszka idzie do szkoły z 120.-
Krzemieńska L.: Baśń o trzech braciach z 350.-
Porazińska J.: O dwunastu z Ząbicka z 500.-
Themerson St.: Pan Tom buduje dom z 330.-
Wisniewski L.: Ołowiany dobosz z 150.-
Wązłowa J.: Był sobie raz z 180.-

DLA MŁODZIEŻY

- Bobjńska H.: O szczęśliwym chłopcu z 380.-
Broniewska A.: Siostrzeńcy ciotki Agaty z 150.-
Gajdar A.: Timur i jego drużyna z 100.-
Gruszecka A.: Od Karpat nad Bałtyk z 450.-
Kamieński P.: Pilot gotów z 220.-
Kossak Z.: Gród nad jezierzem z 220.-
Puszkarczyk Orban z 400.-
Warna z 220.-
Manugiewicz R.: Wielki sztorm z 450.-
Rymkiewicz W.: Człowiek o dwóch twarzach z 180.-
Tolstoj L.: Dzieciństwo z 150.-
Wszędobylski: 300.000 km na sek. z 780.-
Zabińska A.: Dżolij i S-ka z 280.- (4759)

„Spółem” Delegatura Zarządu w Katowicach Referat Budownictwa ogłasza

przetarg nieograniczony na wykonanie robót remontowych mechanicznych w elewatorze P. R. Z. w Opolu - Porcie.

Przetarg odbędzie się w dniu 9. XII. 1947 r. o godz. 10.15. Termin składania ofert dnia 9. XII. 1947 r. do godz. 10. Podkładki ofertowe, szczegółowe warunki przetargowe można otrzymać w biurze Referatu w Katowicach, ul. Szopna nr 11, pokój 43, lub w Warszawie w biurze Działu Budownictwa, Grażyny 13, pok. 148 w godz. 9 - 12. 4858

ZABRSKIE ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO - poszukuje inżyniera elektryka

z praktyką ruchową na kopalni i w elektrowni na stanowisko kierownicze. Mieszkanie służbowe zapewnione. Ponadto poszukuje się również

techników elektryków z praktyką kopalnianą.

Zgłoszenia pisemne należy kierować pod adresem Z. Z. P. W. Wydział Maszynowy, Zabrze, ul. Wolności 362. - Zgłoszenia osobiste w godz. od 8 - 16 pod tym samym adresem. (PAP) 4848

TOW. ZAKŁADÓW CHEM. „STREM” pod Zarządem Państwowym Fabryka w Strzelcach ogłasza

przetarg

na dostawę blaszank z blachy białej angielskiej lub z blachy żelaznej ocynkowanej o pojemności 5, 10, 15, 25 i 50 ltr. po 50-100 sztuk z każdego rodzaju. Oferty i wzory prosimy nadsyłać pod wyżej podanym adresem do dnia 30. 11. 1947 r. (PAP) 4834

Tymczasowy Zarząd Państwowy, Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki S. A. Zakłady Przemysłowe „Poreba” w Porębie k. Zawiercia - ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie ok. 380 m² + 3487 m² = 3867 m² izolacji posadzki betonowej w dwóch halach magazynowych, położonych od siebie w odległości 600 m płytka asfaltowa o grub. 20 mm oraz wzmocnienie 14 szt. istniejących słupów żelbetowych w jednej z hal pod jezdnią suwnicową. Obydwie hale są kryte i ogrzewane. Wykonanie pow. robót do 1. IV. 48 r. Bliższych informacji oraz plany hal i ślepe kosztorysy można uzyskać w Wydziale Budowlanym Zakładów w godz. urzędowych lub telefonicznie: telefon Poręba Nr 2. Oferta w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta dotycząca izolacji posadzki betonowej i wzmocnienia słupów” należy składać do dnia 16. 12. 47 r. godz. 12 w Sekretariacie Dyrekcji Zakł. Przem. „Poreba” w Porębie. Komisyjne otwarcie kopert nastąpi w lokalu Dyrekcji w dn. 16. 12. 47 r. godz. 13. Dyrekcja Zakładów Przemysłowych „Poreba” zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn, oraz obowiązku ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek odszkodowań, oraz prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wynik przetargu. (PAP) 4845

P.C.H. Rejonowe Biuro Sprzedaży Wyrobów Cukierniczych Kraków zawiadania

o otwarciu składu hurtowego nr 3 w BIAŁEJ-BIŁSKO, Rynek 2 i poleca

wyroby fabryk „A. Piasecki”, „Suchard”, „Helia” DOGODNE WARUNKI DUŻY WYBÓR 4860

„POLSKIE UZDROWISKA” PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE w Warszawie, ul. Bagatela 10, m. 34 poszukuje

kandydatów na przedstawicieli

wojewódzkich i okręgowych do rozprawiania wód mineralnych stołowych i leczniczych oraz innych produktów uzdrowiskowych. Od kandydatów wymagane są: 1. Posiadanie uprawnień do prowadzenia handlu hurtowego. 2. Odpowiednia wysokość kapitału obrotowego. 3. Gwarancja osiągnięcia minimum obrotu oraz dotrzymania innych warunków umowy. 4. Posiadanie odpowiednich magazynów oraz środków transportowych. Oferty pisemne oraz zgłoszenia po bliższe szczegóły kierować pod adresem, jak wyżej. (PAP) 4853

BAZAR LUDOWY Katowice, Moniuszki nr 10, telefon 302-03 poleca

„Anielski Wios” oraz pędzla - szczotki hurtowo 4594

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty Kot Ludwik i dowód własności konia wyst. na nazwisko Kot Wawrzynek. Lubusz, pow. Lubliniec. 7937g

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną Nr. 319803 oraz świadectwo rzekomości Państw. Sem. Nauz. w Krotoszinie - Józef Michalski, Gliwice, ul. Kolejary 8, m. 2. 7936g

UNIEWAŻNIAM zgubione tymczasowe zaświadczenie narodowości polskiej i tymczasowy dowód tożsamości konia. Gerhard Spendy. 7950g

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną na nazwisko Biwak Józef - Ujazd, pow. Nyssa. 7958d

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty, kartę rejestracyjną, książkę spójności na nazwisko Chodźński Kazimierz, wieś Włodzianka koło Kamińska. 7987d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RUC Wieluń nr. 433 na nazwisko Beć Stanisław, Wałbrzych. 7939d

UNIEWAŻNIAM skradzioną wojskową kartę rejestracyjną nr. 339, zaświadczenie na medale i inne dokumenty Wroblewski Józef, Miłowice, pow. Prudnik. 7989d

ZAKŁAD Pleciański - szyldy emaliowane, gwóźdź do sztandarów Styblński, Sosnowiec, Warszawa 16, tel. 62-500. 7275d

NAPIAWA ZEGARKA NARECZNEGO. Zład w księgarniach. 4870

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie, obywat. polskiego na nazwisko Zofia Siwon, Tworów, pow. Racibórz. 7268d

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

Wolne posady

HODOWCA - ROLNIK doświadczonej (zwylenie obora i chlewnia materiał zarodowy) poszukiwany do obiektu doświadczalnego. Oferty: „Dziennik Zachodni” Katowice pod „Studia”. 7840g

WYCHOWAWCZYNI do 1 i pół rocznej dzelczyki potrzebna natychmiast. - Warunki dobre, referencje konieczne. Zgłoszenia: Czerw. Stochowa, Wytwórnia Mydła „Syrana”, M. Ciszewski, Narutowicza 19/33. (PAP) 7953d

POSAD poszukują

ZDOLNA krawcowa sukien damskich szuka zajęcia. - Zgłoszenia: „Czytelnik”, Chorzów pod „Krawcowa”. 7985g

STARZA gospośnia poszukuje posady jako dochoźdząca. Oferty do „Dziennika Zachodniego” Katowice pod „Repatriantka”. 7950g

SAMOTNA ucziwa w średnim wieku lwowlanka, zajmie się samodzielnie domem jednej inteligentnej osoby. Zgłoszenia Czytelnik Gliwice pod „Lwowlanka”. 7984g

MASZYNISTKA poszukuje posady jako siła pomocnicza. Gliwice „Czytelnik” pod „2381”. 7953g

POPROWADZE w uzdrożeniu pensjonat - praktyka schroniska, bufet, zarząd większego domu (plac bania) osoba kulturalna referencje. Zgłoszenia: Wspólna, Kraków, Plac W. Świątych 6 dla „141”. 7274d

BUCHALTER - bilansista poszukuje posady. Zgłoszenia kierować „Czytelnik” Świdnica „788”. 7283d

HANDLOWIEC branży tekstylnej z długoletnią praktyką poszukuje odpowiedzialnego stanowiska. Zgłoszenia: „Dziennik Zachodni” Wałbrzych pod „Uczciwość”. 7282d

PAŃSTWOWA Fabryka Liczników i Zegarów Elektrycznych w Świdnicy ul. Łukasimskiego 26/28 zakupi kompletny dyferencjał do samochodu 3/4 ton marki „Fordson”. Zgłoszenia ofertów w delegaturze Katowice, ul. Wierzbowa 5, i pietro w godz. służb. tel. 323-27. 7299d

OLEJE: jadalne i techniczne; rzepakowy, sojowy, gorczyczny. Makuchy: rzepakowy, sojowy, gorczyczny. Pokost Lniany - poleca Przetwórnia Nasion Oleistych „ARS” w Zabrzu, ul. Wolności 144 tel. 27-51. Zakupujemy każdą ilość nasion olejnych, (rzepak, len, gorczyca, itd.). 7184d

SKLEP wodne, klej roślinny i krochmal pszenny poleca: M. Reiner, Sosnowiec. Prez. Bieruła 41, tel. 615-48. 7959g

MEBLE stylowe, nowoczesne, własnej produkcji najtaniej kupisz: Katowice. 27 Stycznia 34. 6718d

CENTRALA Tekstylia Hurtowa w Katowicach Siarowa 10 tel. 310-50 sprzedaje większą ilość worków lnianych. 7268d

TAPCZANY, fotele, materace, leżanki, krzesła poleca Zakład Tapicerski - Katowice, Stanistawa 5. 7294d

WIERTARKI kolumnowe max. wierceń 32 m/m, wiertarki stołowe szlifierskie ostateczki nadeszły. Inż. Szklarzewicz i Ska. Katowice, ul. Krakowska 1, tel. 316-69. 7906g

FUTRO męskie sprzedam, kolnierz wydra, spod nutric. Wiadomość: Gliwice „Czytelnik”, „Nowe”. 7576g

PIANINO koncertowe prawie nowe sprzedam, telefon 331-55. 7303g

MŁYNSKIE maszyny, urządzenia, przybory, gaźnik, krowatki, szwajcarska - poleca Jung, Częstochowa, Piłsudskiego 21, tel. 23-54. 7278d

SMOCZKI, odcagacze pokarmowe, gruski lewatywowe, zapraczka po najniższych cenach poleca Dom Handlowy, Kraków, Golebia 8. 7374d

WYTWORNIARZ Artyków Spółdzielczych Kraków, znana ze swych wyrobów - sprzedaje okazynie przedsięwzięcia z powodu wyjazdu. Oferty: „Par”, Kraków, Rynek Główny 46 pod „4010”. 7280d

UNIWERSALNA nawilżalnia nici „Zwój”, Częstochowa, Aleja 22, w podwórzu poleca: nici maszynowe, nożyki, rolki, drzewce, ręczniki, żarówki, oraz batelniczki. (PAP) 7294d

KSIAZKI NAUKOWE angielskie, niemieckie, kupuje sprzedaje. Księgarnia - Antykwarium Nikodemski, Katowice, Jana 14. 6858d

WELNE prana i nieprana kupuje Wojski, Bielsko, Partyzantów 61, tel. 17-47. 7919g

PASY, gazę mlynską kupujemy. Bytom, Montuski 15/5, tel. 49-83. 6799g

JASNA sypialnia, pokój kombinowany, lodówkę i kuchnię elektryczną kupię. Zgłoszenia do „Dziennika Zachodniego” Katowice - pod „x”. 7982g

MASZYNY do szycia Singera kupię. Zgłoszenia do „Czytelnika” Katowice - pod „Singer”. 7953g

KARBORUNDUM opłki stalowe, środki szlifierskie, kamieniarskie każda ilość kupię. Pracownia kamieniarska, Franczak Tadeusz, Kraków, Olszańska 6. 7273g

KUPIE motor nowego typu 600 cm z przyczepką w dobrym stanie możliwie taniej. Oferty: Majaćek Dąbrowska, pow. Opole, Krapkowice, Jurkiewicz Henryk. 7285d

POSZUKUJEMY 2 taboretów do pianina. Zgłoszenia do „Dziennika Zachodniego” Katowice pod Nr. 7004. 7104d

WYTWORNIARZ BIELIZNY Roman Jeźwiński poleca: konfekcje damską, jedwabną i ciepłą. Łódź, Narutowicza 95a - 9. Telefon 140-18. 7072d

WINDE budowlaną linową ręczną przenośną. WINDE wózkowa warsztatowa do podnoszenia SAMOCHODÓW ciężarowych. WINDE do wyciągnięcia motorów - sprzedam Bytom, Składowa 18, telefon 22-17. 7855g

SPRZEDAŻ

KUPNA

FOTOAPARATY malobrazkowe, powiększalniki, projektor i inne zakupi Jan Pujdak i Ska, Łódź, Piotrkowska 83. 6813d

ZAKŁADY Leczenia Gruźlicy w Bukowcu k. Kowar kupią cztery piece centralnego ogrzewania o następujących powierzchniach ogrzewania: 1) 5-6 m², 2) 15 m², 3) 25 m² i 4) 40 m². 7281d

GENERATOR trójfazowy 15 KVA, 220/380 Volt, 1500 obr./min, sprzedaje: Biuro Techniczne, Butyniec - Kazimierz, Kraków, Biskupia 12. 7310d

MAKĘ plekarskom. Instytutom państwowym w Katowicach, powiecie, dostarcza hurtowo „Ktos”, telefon 305-33. 7782g

SPRZEDAMY 1 samochód ciężarowy na chodzie marki „Skoda”, 1,5 tony - kompl. ogumienie z karoserią otwartą. Bliższe informacje: Okręgowa Mieszczarnia Spółdzielcza w Ogródzkiej, pow. Cieszyń. 7308d

SPRZEDAM samochody osob. Mercedes, Fiat, Stoeber, Wanderer, Wiadomość Warszawa, Wolńska 82/13. 7307d

SZCZENIAK, owczarek alpejski do sprzedania tylko w dobre ręce. Zabrze, telefon 27-76. 7305d

W DNIU 15. 11. 47 zgubiono w Gliwicach portfel z dokumentami osobistymi na nazwisko Ks. Pralut Stanisław Cieleński. Łaskawy znalazca odda za wynagrodzeniem ul. Daszyńskiego 1, m. 1. 7304d

W DNIU 15. 11. 47 zgubiono w Gliwicach portfel z dokumentami osobistymi na nazwisko Ks. Pralut Stanisław Cieleński. Łaskawy znalazca odda za wynagrodzeniem ul. Daszyńskiego 1, m. 1. 7304d

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: dowód osobisty i inne Jan Bizewski, Gliwice, Pl. Wolności 2 7946g

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie, obywat. polskiego na nazwisko Maria Preisner Jany, pow. Kozielski. 7271d

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty Piotr Chodacki, Mysłowice, Stanistawa Zeromskiego 3. 7966g

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

GENERATOR trójfazowy 15 KVA, 220/380 Volt, 1500 obr./min, sprzedaje: Biuro Techniczne, Butyniec - Kazimierz, Kraków, Biskupia 12. 7310d

MAKĘ plekarskom. Instytutom państwowym w Katowicach, powiecie, dostarcza hurtowo „Ktos”, telefon 305-33. 7782g

SPRZEDAMY 1 samochód ciężarowy na chodzie marki „Skoda”, 1,5 tony - kompl. ogumienie z karoserią otwartą. Bliższe informacje: Okręgowa Mieszczarnia Spółdzielcza w Ogródzkiej, pow. Cieszyń. 7308d

SPRZEDAM samochody osob. Mercedes, Fiat, Stoeber, Wanderer, Wiadomość Warszawa, Wolńska 82/13. 7307d

SZCZENIAK, owczarek alpejski do sprzedania tylko w dobre ręce. Zabrze, telefon 27-76. 7305d

W DNIU 15. 11. 47 zgubiono w Gliwicach portfel z dokumentami osobistymi na nazwisko Ks. Pralut Stanisław Cieleński. Łaskawy znalazca odda za wynagrodzeniem ul. Daszyńskiego 1, m. 1. 7304d

W DNIU 15. 11. 47 zgubiono w Gliwicach portfel z dokumentami osobistymi na nazwisko Ks. Pralut Stanisław Cieleński. Łaskawy znalazca odda za wynagrodzeniem ul. Daszyńskiego 1, m. 1. 7304d

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: dowód osobisty i inne Jan Bizewski, Gliwice, Pl. Wolności 2 7946g

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie, obywat. polskiego na nazwisko Maria Preisner Jany, pow. Kozielski. 7271d

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty Piotr Chodacki, Mysłowice, Stanistawa Zeromskiego 3. 7966g

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

GENERATOR trójfazowy 15 KVA, 220/380 Volt, 1500 obr./min, sprzedaje: Biuro Techniczne, Butyniec - Kazimierz, Kraków, Biskupia 12. 7310d

MAKĘ plekarskom. Instytutom państwowym w Katowicach, powiecie, dostarcza hurtowo „Ktos”, telefon 305-33. 7782g

SPRZEDAMY 1 samochód ciężarowy na chodzie marki „Skoda”, 1,5 tony - kompl. ogumienie z karoserią otwartą. Bliższe informacje: Okręgowa Mieszczarnia Spółdzielcza w Ogródzkiej, pow. Cieszyń. 7308d

SPRZEDAM samochody osob. Mercedes, Fiat, Stoeber, Wanderer, Wiadomość Warszawa, Wolńska 82/13. 7307d

SZCZENIAK, owczarek alpejski do sprzedania tylko w dobre ręce. Zabrze, telefon 27-76. 7305d

W DNIU 15. 11. 47 zgubiono w Gliwicach portfel z dokumentami osobistymi na nazwisko Ks. Pralut Stanisław Cieleński. Łaskawy znalazca odda za wynagrodzeniem ul. Daszyńskiego 1, m. 1. 7304d

W DNIU 15. 11. 47 zgubiono w Gliwicach portfel z dokumentami osobistymi na nazwisko Ks. Pralut Stanisław Cieleński. Łaskawy znalazca odda za wynagrodzeniem ul. Daszyńskiego 1, m. 1. 7304d

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: dowód osobisty i inne Jan Bizewski, Gliwice, Pl. Wolności 2 7946g

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie, obywat. polskiego na nazwisko Maria Preisner Jany, pow. Kozielski. 7271d

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty Piotr Chodacki, Mysłowice, Stanistawa Zeromskiego 3. 7966g

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RCU w Nysie na nazwisko Michałski Jerzy, Koźle, pow. Nysa. 7284d

Halniak w Wałbrzychu

Wałbrzych (sar). Od kilku dni mieszkańcy Wałbrzycha obserwują w godzinach rannych szczególnie silną zawieruchę i dziwną się skąd o tej porze bierze się wichur, obserwowany w innych częściach Polski tylko na wiosnę. Otóż wyjaśniamy, że jest to wiatr halny, taki sam jak w Tatrach.

Halniak bierze swój początek z nizin -węgierskich i czechosłowackich. Przedostawszy się przez pasmo Karkonoskie, spada gwałtownie po północnych zboczach i kończy się na pobliskich nizinach. Wałbrzych leży jeszcze w zasięgu wiatru halnego, który przybywa tutaj od strony Chełmca. Szkody wyrządzone ostatnią serją halniaka są raczej znikome. Trochę szyb wzbitych, zerwanych sztyków, dachówek i kilka połamanych drzew.

Tytoń, zapałki i wódkę produkują wytwórnie na Ziemiach Zachodnich

Warszawa (SAP). Zakłady produkujące towary objęte monopolami państwowymi zostały przeniezione na Ziemiach Zachodnich w bardzo dużym stopniu. Wielka ilość urządzeń została wywieziona lub rozproszona po małych miejscowościach.

Główną podstawę niemieckiego przemysłu tytoniowego na Ziemiach Zachodnich stanowią drobne warsztaty. Warsztaty te zniszczone w 40 proc. pozbawione były większości maszyn. Pierwszym krokiem w odbudowie tego przemysłu było uruchomienie przy końcu 1946 roku zakładów w Rajeborzu. Zakłady te produkują

obecnie tylko tabakę i tytoń do żucia. Zdolność produkcyjna tabakę obliczana jest na 300.000 kg rocznie, zaś tytoń do żucia na 12.000 kg.

Wyroby tej fabryki rozprwadane są po większej części wśród robotników Górnego i Dolnego Śląska.

Drugim zakładem uruchomionym jest wytwórnia papierosów we Wrocławiu. Fabryka ta wyprodukowała do 4 milionów papierosów, podczas gdy w 1944 r. pod zarządem niemieckim produkowała 2 miliony.

Oba zakłady odbudowano kosztem 30 milionów zł. Zatrudniają

one 400 pracowników, wyposażone są przy tym w najnowocześniejsze urządzenia mechaniczne i w 100 proc. zmechanizowane.

Wytwórnie spirytusowe Ziemi Zachodnich przejmowane były stopniowo. Wiele z nich znajdowało się w stanie zupełnego zniszczenia. Niektóre z nich, jak rektyfikacje w Lęborku i Złotowie można było uruchomić dość szybko, inne jak we Wrocławiu i Gdańsku wymagały dłuższych remontów.

Na Ziemiach Zachodnich PMS przejął 17 zakładów, w tym 7 gorzelni przemysłowych, przetwarzających melasę, 2 sklądnicze su-

rowki, 5 rektyfikacji i 5 wytwórni wódek.

Obecnie gorzelnie przemysłowe przetwarzają dziennie 140 ton melasy, produkując 40 tys. litr. spirytusów. Rektyfikacje wytwarzają dziennie 17 tys. litr. czystego spirytusów. Na odbudowę zakładów, jak również na ich wyposażenie wydano dotychczas 53 miliony zł. W roku bieżącym dokonana będzie odbudowa zakładów wrocławskich.

Fabryki zapałek na Ziemiach Zachodnich znajdują się w Olsztynie, Gdańsku i Ścianowie, a na pograniczu polsko-czechosłowackim w Paczkowie, Bystrzycy i Złotym Stoku.

Wytwórnie znajdujące się na Pomorzu przejęte zostały w dużym stopniu zniszczone. Natomiast zakłady znajdujące się na południu mają stosunkowo niewielki procent zniszczeń.

Stan zniszczeń na Pomorzu w budynkach wynosił ok. 35 proc., zaś w maszynach i urządzeniach 40 do 100 proc. Na południu zniszczenia budynków wynosiły ok. 30 proc., zaś zniszczenia urządzeń sięgały również 40 proc.

Przy końcu 1945 roku uruchomiono 4 wytwórnie na Dolnym Śląsku i po jednej w Gdańsku i Olsztynie. W 1947 roku wydano na odbudowę zakładów zapałczarnych 65,2 miliona zł. Uruchomienie wytwórni w Ścianowie w roku bieżącym przyczyniło się znacznie do wzrostu produkcji.

Oprócz zapałek zwykłych, wyrabianych przez wszystkie fabryki, wytwórnia w Złotym Stoku produkuje zapałki „Sztormowe” i „Fajkowe”, a wytwórnia w Bystrzycy „Gabinetowe”.

Sluchamy radia

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA Z UWZGLĘDNIENIEM AUDYCJI LOKALNYCH ROZGŁOSIENI KATOWICKIEJ

Czwartek 27 listopada

5.58 sygnał i zapowiedź stacji, 6.00 sygnał i „Kiedy ranne wstają zorze”, 6.05 gimnastyka, 6.15 wiadomości, 6.30 muzyka, 6.50 zapowiedź programu, 6.59 sygnał czasu, 7.00 dziennik, 7.15 muzyka, 7.20 informacje ogólnopolskie, 7.25 skrzynka P. C. K., 7.35 koncert orkiestry dętej, 10.40 audycja Ministerstwa Oświaty, 11.57 sygnał czasu i hejnał, 12.03 wiadomości, 12.08 przegląd prasowy, 12.15 muzyka, 12.20 „Z miłkońcem po kraju”, 12.30 muzyka Ludowa, 13.15 audycja literacka, 15.00 Informacje Polskiej południowej, 15.15 aktualia z Krakowa, 15.25 komunikaty, 15.30 audycja P. C. K., 15.40 audycja dla wsi, 16.00 dziennik, 16.12 „Tu mówią wybrzeże”, 16.35 audycja dla dzieci, 16.55 muzyka, 17.00 „Muzyka dla wszystkich”, 18.00 R. U. L. „Rozwój społeczny ludzkości”, 18.15 koncert żywe, 18.35 koncert reklamowy, 18.50 wiadomości sportowe, 19.00 audycja dla świata pracy, 19.10 audycja dla awosa, 19.40 „Melodie świata”, 19.59 sygnał czasu, 20.00 wiadomości, 20.50 audycja TUR-u, 21.00 „Gwiazda wytrwałości” - słuchawisko, 21.45 „Muzyka radziecka”, 22.05 koncert orkiestry tanecznej, 22.45 zapowiedź programu i muzyka, 23.00 dziennik, 23.10 program na jutro, 23.30 muzyka poważna, 24.00 zakończenie programu.

Uczniowie czeszy

w polskiej szkole morskiej

Warszawa (PAP). Sprawa szkolenia obywateli czechosłowackich w polskich szkołach morskich była już od dłuższego czasu przedmiotem rozmów. Ostatnio osiągnięto zostało porozumienie, w myśl którego ośmiu obywateli czechosłowackich będzie kształcić się w Państwowej Szkole Morskiej, z czego czterech na wydziale nawigacyjnym w Szczecinie i czterech na wydziale mechanicznym w Gdyni.

Pomyślne wyniki konferencji polskich i czeskich przedstawicieli przem. chemicznego

Katowice (N). Bawiąca w Polsce ministerialna delegacja czechosłowackiego przemysłu chemicznego, zwiedziła różne obiekty przemysłowe na terenie województwa śląskiego, gdzie doznała serdecznego przyjęcia, zarówno ze strony dyrekcji jak i rad zakładowych. Natychmiast po przybyciu delegacji, odbyły się w sali konferencyjnej CZP Chem. w Gliwicach obrady przy czym omawiano sprawy urządzeń technicznych polskich i czechosłowackich zakładów chemicznych, wzajemnych prac zapoznawczych w fabrykach, przez inżynierów i techników obu stron.

W rozmowach wzięli udział ze strony czechosłowackiej gen. dyr. dr Karol Martinek, nac. dyr. inż. dr Eitel, radca ministerialny Franciszek Pecher, radca prawno-ekonomiczny dr Mirosław Zeman i radca techniczny inż. Jaromír Wiegner, ze strony polskiej wicemin. Przemysłu i Handlu inż. Rumiński oraz przedstawiciele Centrali Handlowej Przemysłu Chemicznego i Centrali Importowo-eksportowej z gen. dyr. prof. dr Zmazyńskim na czele.

W godzinach wieczornych w dniu wczorajszym zakończone zostały 4-dniowe obrady z wynikiem dodatnim.

Obrady toczyły się w bardzo serdecznej i życzliwej atmosferze, przy czym osiągnięto całkowite porozumienie we wszystkich kwestiach interesujących obie strony. W szczególności przeprowadzono wzajemną konsultację co do kilku problemów podstawowych, ustalono zakres wymiany doświadczeń i osiągnięć technicznych, oraz programów badań. W najbliższym czasie nastąpi wymiana fachowców.

Import koni i bydła do Polski

Warszawa (PAP). W ramach umów handlowych z zagranicą - importowano do Polski - główni z Danii - od stycznia do 1 listopada br. 55.500 koni użytkowych, ponad 1000 koni hodowlanych oraz około 12.800 sztuk bydła.

Do końca br. przewidziany jest dalszy import 12.500 koni oraz 3.200 sztuk bydła.

Całość importu bydła przekazywana jest na Ziemię Odzyskaną, głównie na zaopatrzenie gospodarstw chłopskich, odczuwających szczególnie brak inwentarza żywego.

Z importowanych koni 42.000 sztuk przeznaczono dla rolników Ziemi Odzyskanych, a pozostałe dla rolników na ziemiach dawnych oraz dla państwowych majątków ziemskich.

Ważne dla filatelistów

Wysyłka znaczków za granicę

Warszawa. Komisja Dewizowa zezwoliła uchwałą z dnia 15 października br. następującym stowarzyszeniom filatelistycznym dokonywaniem wymiany znaczków pocztowych z zagranicą: Pol. Tow. Filatelistów Warszawa, Pol. Tow. Filatelistyczn. Kraków, Wielkopolskiemu Klubowi Filatelistów w Poznaniu, Śląskiemu Stow. Filatelistycznemu Katowice, Gdańskiemu Tow. Filatelistycznemu Gdynia, Łódzkiemu Tow. Filatelistów, Łódz. Związkiem Filatelistów, Toruń.

Prawo do wysyłania znaczków za granicę w ilości do 5 przesyłek miesięcznie, o łącznej wartości do zł. 5.000, - posiada każdy członek wspomnianych stowarzyszeń.

Wartość polskich znaczków obiegowych nie stemplowanych ustala się według ich wartości nominalnej, przy czym ilość takich znaczków w jednej przesyłce nie może przekraczać liczby 5 szt. jednego rodzaju. Wszelkie inne znaczki,

tak stemplowane jak i nie stemplowane, krajowe lub zagraniczne, winny być wyceniane według bieżących cen rynkowych.

Zbieracze, którzy chcą wysłać znaczki za granicę winni dostarczyć zarządowi stowarzyszenia listy otwarte, z dołączeniem możliwie dokładnego wykazu wysyłanych znaczków. Przesyłka zostaje wyceniona i zarejestrowana przez zarząd i nadana w oznaczonym przez Dyrekcję P. i T. urzędzie pocztowym na podstawie specjalnej książki nadawczej.

Zbieracze znaczków w ten sam sposób zwracać mogą nadesłane z zagranicy zbiory. Winny być jednak przedłożone zarządowi stowarzyszenia dowody otrzymania przesyłki z zagranicy (oryginał koperta, korespondencja itp.) Wartość takich przesyłek nie jest wliczana do ustalonej kwoty zł. 5.000 (M. R.)

SPORT

Na Dolnym Śląsku Zakończenie batalii o punkty

Wrocław (kr). Jesienna runda rozgrywek o mistrzostwo A klasy DOZPN została już zakończona. Tabele poszczególnych grup przedstawiają się następująco:

GRUPA I.			
Polonia Świdnica	6	9	15:12
TUR Kamienna Góra	6	8	17:10
Garbarnia Brzeg	6	6	8:7
Odra Wrocław	6	6	10:11
TUR Ziębice	6	5	10:14
Zryw Jawor	6	4	12:12
Bielawianka	6	4	9:19
GRUPA II.			
KMS Wrocław	6	10	18:6
Burza Wrocław	6	10	13:7
Lustrzanka Wałbrz.	6	6	12:12
Browar Lwówek	6	5	14:13
ZKS Bielawa	6	5	15:15
Victoria Sobiecin	6	4	13:19
Barycz Milicz	6	2	5:18
GRUPA III.			
Julia Biały Kamień	6	9	13:7
CPN Gaz Wrocław	6	8	9:7
TUR Strzelin	6	7	14:13
Len Wałbrzych	6	6	18:12
TUR Ząbkowice	6	5	11:12
Pafawag Wrocław	6	4	11:12
Odra N. Sól	6	3	9:23
GRUPA IV.			
TUR Jelenia Góra	6	12	25:6
Pionier Wrocław	6	7	13:12
Promień Zary	6	6	13:7
TUR Wałbrzych	6	5	17:17
Dziewiarz Legnica	6	4	9:13
IKS Wrocław	6	4	10:15
RKS Żarów	6	3	9:26

Szczegółowe wyniki poszczególnych drużyn w mistrzostwach były następujące:

Grupa I - Polonia Świdnica z: Bielawianką Bielawa 4:2, Garbarnią Brzeg 2:0, TUR Kamienna Góra 3:2, Odra Wrocław 2:2, TUR Ziębice 0:3 w. o., Zryw Jawor 4:3, Tur Kamienna Góra z: Bielawianką 3:0 w. o., Garbarnią 3:0 w. o., Odra 3:1, Polonia 2:3, TUR Ziębice 3:3, Zryw 3:3, Garbarnia Brzeg z: Bielawianką 3:0 w. o., TUR Kamienna Góra w. o., Odrą 1:2, Polonią 0:2, TUR Ziębice 3:0 w. o., Zryw 1:0, Odra Wrocław z: Biela-

wianką 2:3, Garbarnią 2:1, TUR Kamienna Góra 1:3, Polonią 2:2, TUR Ziębice 2:1, Zryw 1:1, TUR Ziębice z: Bielawianką 0:4, Garbarnią 0:3 w. o., TUR Kamienna Góra 3:3, Odrą 1:2, Polonią 3:0 w. o., Zryw 3:2, Zryw Jawor z: Bielawianką 3:0 w. o., Garbarnią 0:1, TUR Kamienna Góra 3:3, Odrą 1:1, TUR Ziębice 2:3, Polonią 3:4.

Bielawianka Bielawa z: Garbarnią 0:3 w. o., TUR Kamienna Góra 0:3 w. o., Odrą 3:2, Polonią 2:4, TUR Ziębice 0:4, Zryw 0:3 w. o.

Grupa II - KMS Wrocław z: Barycz Milicz 2:1, Browar Lwówek 3:3, Burza Wrocław 4:0, Lustrzanka Wałbrzych 4:0, Victoria Sobiecin 3:0 w. o., ZKS Bielawa 2:2.

Burza Wrocław z: Borycz 5:0, Browar 2:1, KMS 0:4, Lustrzanka 1:0, Victoria 3:1, ZKS 2:1, Lustrzanka Wałbrzych z: Barycz 1:1, Browar 3:2, Burza 0:1, KMS 0:4, Victoria 5:1, ZKS 3:3, Browar Lwówek z: Barycz 3:0 w. o., Burza 1:2, KMS 3:3, Lustrzanka 2:3, Victoria 2:3, ZKS 3:2, ZKS Bielawa z: Barycz 2:2, Browar 2:3, Burza 1:2, KMS 2:2, Lustrzanka 3:3, Victoria 5:3, Victoria Sobiecin z: Barycz 0:1, Browar 3:2, Burza 1:3, KMS 5:3 w. o., Lustrzanka 1:5, ZKS 3:5, Barycz Milicz z: Browar 0:3 w. o., Burza 0:5, KMS 1:2, Lustrzanka 1:1, Victoria 1:5, ZKS 2:2.

Grupa III - Julia Biały Kamień z: CPN Gaz Wrocław 0:0, Len Wałbrzych 2:1, Odra Nowa Sól 5:1, Pafawag Wrocław 2:0, TUR Strzelin 0:2, TUR Ząbkowice 4:3, CPN Gaz Wrocław z: Julia 0:0, Len 3:1, Odra 2:2, Pafawag 0:2, TUR Strzelin 1:0, TUR Ząbkowice 3:2, TUR Strzelin z: CPN Gaz 6:1, Julia 2:0, Len 0:7, Odra 7:2, Pafawag 4:2, TUR Ząbkowice 1:1, Len Wałbrzych z: CPN Gaz 1:3, Julia 1:2, Odra 6:2, Pafawag 4:3, TUR Strzelin 7:0, TUR Ząbkowice 0:2, TUR Ząbkowice z: CPN Gaz 2:3, Julia 3:4, Len 2:0, Odra 0:0 w. o., Pafawag 0:4, TUR Strzelin 1:1, Pafawag Wrocław z: CPN Gaz 2:0, Julia 0:2, Len 3:4, Odra 0:2, TUR Strzelin 2:4, TUR Ząbkowice 4:0, Odra Nowa Sól z:

CPN Gaz 2:2, Julia 1:5, Len 2:6, Pafawag 2:0, TUR Strzelin 2:7, TUR Ząbkowice 0:3 w. o.

Grupa IV - TUR Jelenia Góra z: Dziewiarz Legnica 1:0, I. KS Wrocław 4:1, Pionier Wrocław 3:2, Promień Zary 2:1, TUR Wałbrzych 7:1, RKS Żarów 8:1, Pionier Wrocław z: Dziewiarz 3:4, I. KS 3:2, Promień 2:1, TUR Jelenia Góra 2:3, TUR Wałbrzych 0:0, Żarów 3:2, Promień Zary z: Dziewiarz 3:0, I. KS 4:1, Pionier 1:2, TUR Jelenia Góra 1:2, TUR Wałbrzych 1:2, Żarów 3:0 w. o., TUR Wałbrzych z: Dziewiarz 1:4, I. KS 2:4, Pionier 0:0, Promień 2:1, TUR Jelenia Góra 1:7, Żarów 11:1, Dziewiarz Legnica z: I. KS 1:1, Pionier 3:3, Promień 0:3, TUR Jelenia Góra 0:1, TUR Wałbrzych 4:1, Żarów 0:4, I. KS Wrocław z: Dziewiarz 1:1, Pionier 2:3, Promień 1:4, TUR Jelenia Góra 1:4, TUR Wałbrzych 4:2, Żarów 1:1, RKS Żarów z: Dziewiarz 4:0, I. KS 1:1, Pionier 2:3, Promień 0:3 w. o., TUR Jelenia Góra 1:3, TUR Wałbrzych 1:1.

W związku z zawodami pomiędzy Victorią (Wałbrzych) a KMS-em (Wrocław) - drużyna Wałbrzyśka wniosła protest do WGD DOZPN. Jak wiadomo spotkanie to przyniosło walkower 3:0 i 2pkt. dla KMS z powodu spóźnienia się drużyny wałbrzyśkiej o 5 min. na mecz. Kierownictwo Victorii spóźnienie tłumaczy tym, że brama wjazdowa na stadion olimpijski była zamknięta i cenne minuty stracili gracze na odszukanie wjazdu.

Chmielewski przegrywa przez techn. k. o.

Nowy Jork. Znany polski bokser Henryk Chmielewski, który wyemigrował przed wojną do Stanów Zjednoczonych i przeszedł do obozu zawodowców, ciągle bierze jeszcze udział w życiu sportowym.

Ostatnio donoszą z Buffalo, że Chmielewski walczył z zawodnikiem Joe Johnem, z którym przegrał już w drugiej rundzie przez techn. k. o.

Mistrzowska tabela Anglii

Arsenal	17	29	31:3
Preston	17	23	26:25
Wolves	17	21	40:29
Blackpool	18	21	21:18
Derby	18	21	28:19
Aston Villa	18	21	28:22
Middlesbrough	17	20	35:24
Burnley	17	19	20:15
Portsmouth	17	17	26:19
Manchester City	17	17	26:20
Chelsea	17	17	25:27
Charlton	17	17	27:35
Blackburn	18	17	22:24
Everton	18	17	19:23
Liverpool	18	17	25:27
Sheffield	18	16	23:33
Manchester United	17	15	33:26
Sunderland	18	15	24:25
Huddersfield	17	13	25:27
Boiton	17	12	17:30
Stoke City	18	11	14:30
Grimsby	18	9	20:33

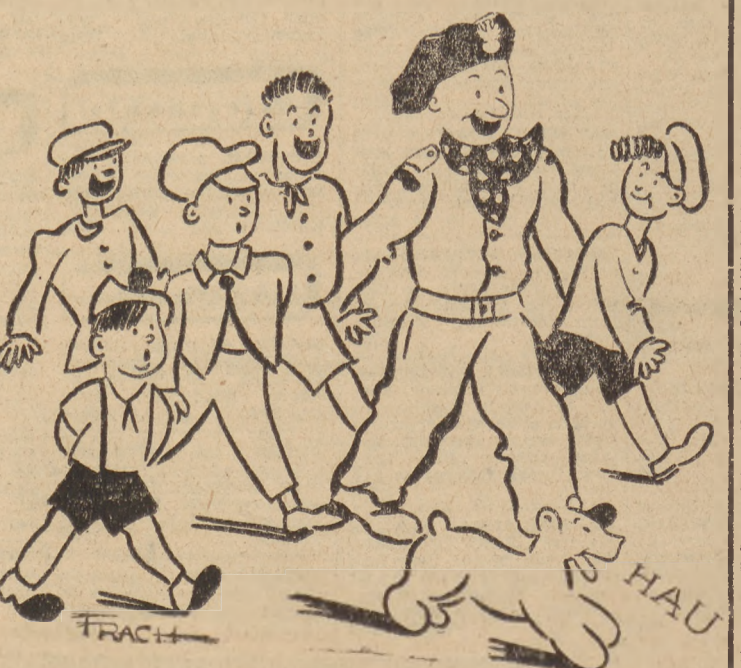
Wesoły Froncek wrócił do kraju

Dziedzice (tel. wł.). Specjalny wystąpienie „Dziennika Zachodniego” donosi nam, z punktu repatriacyjnego w Dziezicach:

Już we wczesnych godzinach porannych na peronie dworca zgromadziły się olbrzymie tłumy przyjaciół i wielbiciele wesołego Froncka. Froncek został owacyjnie powitany. Towarzyszy mu nieodłączny przyjaciel - pies Ciapka.

Już w dniu jutrzejszym rozpoczynamy obrazkowy barwny cykl przygód Froncka z wszystkich teatrów wojennych, na łamach wydania popołudniowego „Dziennika Zachodniego” z nadrukiem WIECZÓR.

Na ilustracji Froncek bezpośrednio po powrocie do kraju.

Wiadomości sportowe z całej Polski

Łódź. - Związek Tenisa Stołowego obchodził jubileusz 20-lecia swego istnienia. Po uroczystej akademii na której odczytano szereg dyktand i odsłonięciu tablicy pamiątkowej, zaplanowano międzyokregowe spotkanie w tenisie stołowym Kraków - Łódź, w którym zwyciężyli goście 3:0.

Łódź. - Celem spopularyzowania pięcioboju wśród młodzieży szkolnej zorganizowano po raz pierwszy w Łodzi mecz pięcioboju między drużynami II Gimnazjum Państwowego a Średnią Szkołą Przemysłu Poligraficznego. Zwyciężyła drużyna II Państwowego Gimnazjum 10:6.

Poznań. - Drugi występ bokserki drużyny TSS „Trnava” w Polsce zakończył się jej ponownym zwycięstwem. Tym razem pięcioboju stowarzyszenia ZWM „Zryw” (Leszno) zastąpił w stosunku 9:7.

Łódź. - Łódzkie derby piłkarskie pomiędzy ŁKS a Widzem zakończyły się zwycięstwem ŁKS-u 3:1 (0:0). Obidrużyny grały b. ostro, w rezultacie czego został ranny Wiernik z Widzewa. Bramki dla ŁKS-u zdobyli: Łącz, Hogondorf i Janeczek. Dla Widzewa Cichocki, Widzów 3:000.

Warszawa. - W sobotę Radomiak pokonał MKS Grochów 10:6 w meczu o mistrzostwo bokserkie kl. A. W ten sposób radomska drużyna zdobyła mistrzostwo okręgu warszawskiego i będzie reprezentować wraz z pokonanymi stołecznymi drużynami mistrzostwach Polski.

Poznań. - W ramach spotkań o drużynowe mistrzostwo okręgu poznańskiego w boksie „Ostrovia” pokonała zespół HCP w stosunku 8:8. Walka w w. pośredniej została po pierwszej rundzie anulowana z powodu przerwy w oświetlaniu, która trwała dłużej niż pięć minut. Drugie spotkanie mistrzostwie między KKS (Poznań) i „Bielarnią” (Kalisz) na

skutek nie przybycia do Poznania kaliszczan nie doszło do skutku KKS-sowi przyznano walkower 16:0.

Poznań. - Na piwalski krytej w Poznaniu rozegrane zostały zawody pływackie pomiędzy krotoszyńską „Astrą” i zespołem fabrycznym HCP. Ciekawą tą imprezą zakończyła się zwycięstwem drużyny poznańskiej w stosunku 99:74 pkt. Z uzyskania tych wyników na uwagę zasługują czas szelagowiczowy (HCP) na 100 m. pnia, w którym zawodniczka poznańska osiągnęła najlepszy w Polsce czas na piwalski krytej - 1:38.

W zawodach piłki wodnej zespół HCP pokonał zdecydowanie „Astrę” 5:1 (2:1).

Poznań. - W nadchodzącą niedzielę rozpoczyna się pierwsze rozgrywki o mistrzostwo Ligii Piłki Koszykowej. Na czoło wyznaczonych spotkań wybija się mecz KKS - „Warta”. Obie drużyny wystąpią w swych najbliższych składach, a mianowicie: KKS - Łoj, Kasprzak, Grzechowiak, Śmigiełski, Patrzykont, Jarczyński, Kolański i Góka. Skład drużyny „Warty” przedstawia się następująco: Matyslak, Urbanowicz, Dylewicz, Pawlicki, Różniak, Dziel, Górski, Krupka, Norek i Golimowski.

Toruń. - W ramach „Tygodnia Akademika” zorganizowany został trójmecz siatkówki, w którym wzięli udział zespoły AZS (Poznań), AZS (Toruń) i KKS „Pomorzanin”.

Wyniki techniczne: „Pomorzanin” - AZS (Toruń) - 3:1 (15:11, 13:15, 15:10); „Pomorzanin” - AZS (Poznań) - 2:1 (11:15, 15:6, 15:0); AZS (Toruń) - AZS (Poznań) - 2:0 (15:8, 15:4). W siatkówce żeńskiej AZS (Toruń) pokonał AZS (Poznań) 2:1 (15:11, 4:15, 15:7). W koszykówce AZS (Toruń) pokonał AZS (Poznań) - 25:23. Najlepszy gracz Torunia Frankiewicz zdobył sam 14 koszy.